Ազգ
Azg
armenian daily
21 ԱՊՐԻԼ 2004 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 71 (2994)

Ուրուգվայի նախագահը վավերացրել է Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ երկրի խորհրդարանի ընդունած օրենքը

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ուրուգվայի Նախագահ Խորխե Բաժեն այսօր վավերացրել է երկրի խորհրդարանի վերջերս ընդունած օրենքը, ըստ որի ամեն տարվա ապրիլի 24-ը Ուրուգվայում պաշտոնապես նշվելու է որպես 1915 թվականի հայ նահատակների հիշատակի օր: Այս մասին Մոնտեվիդեոյից «Ազատությանը» հայտնել է տեղի հայկական ռադիոժամի լրագրող Դիեգո Կարամանուկյանը:

Օրենքի ուժ ստացած այդ բանաձեւը նաեւ պարտավորեցնում է պետական լրատվամիջոցներին այդ օրը լուսաբանել ապրիլի 24-ի խնդիրը:

Օրենքում չկա «ցեղասպանություն» տերմինը, ինչը, հավանաբար, պայմանավորված է Թուրքիայի հետ հարաբերություններում բարդություններից խուսափելու ցանկությամբ: Սակայն առանց այդ էլ Թուրքիան խիստ դժգոհություն էր հայտնել խորհրդարանի ընդունած օրինագծի առնչությամբ:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Թեմակալ առաջնորդները անընդունելի են համարում քաղաքական ցնցումների ուղին

Մայր աթոռ Սուրբ էջմիածնում Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի նախագահությամբ ապրիլի 20-ին տեղի ունեցավ Հայ եկեղեցու հայաստանյան թեմերի առաջնորդների ժողով, որը քննության առավ քրիստոնեական դաստիարակության առավելության իրականացման եւ թեմական ու համայնքային կյանքի կազմակերպական խնդիրներ: Ժողովականները անդրադարձան նաեւ Հայաստանում ներքաղաքական իրավիճակին եւ ուղերձ հղեցին ժողովրդին:

Հայաստանի թեմակալ առաջնորդները մտահոգություն ենք հայտնում ստեղծված ներքաղաքական լարվածության շարունակության առնչությամբ եւ անընդունելի համարում հասկապես տարածաշրջանում վճռորոշ զարգացումների ներկա իրավիճակում քաղաքական ցնցումների ուղին, որը առճակատումների առաջնորդելով խորացնում է անհանդուրժողության ոգին ու պառակտումը ժողովրդի մեջ եւ վտանգում կայունությունը հայրենիքում ու անվտանգությունը մեր պետականության:

Ապրիլ 24-յան խորհրդի առջեւ կոչում ենք համայն մեր ժողովրդին, պետական կառույցներին, քաղաքական ուժերին ու հասարակական կազմակերպություններին՝ հավատարիմ մնալ Մեծ եղեռնի մեր զոհերի նվիրական հիշատակի լուսեղեն խորհրդին, որը ամբողջացնում է ազգային անկախ պետականության եւ ազատ ու ապահով կյանքի մեր ժողովրդի դարավոր ձգտումի, որով միշտ զորացել է ազգային միաբանության մեր ոգին:

Մեկն է ճամբը հայրենիքի ու ժողովրդի, հետեւաբար կարողանանք հավատության ոգով ունենալ լինել միմյանց, որպեսզի գտնենք հայրենաշինության անհրաժեշտ ճանապարհները: Մեր բոլոր հարցերին ու խնդիրներին պատասխաններ պիտի փնտրենք օրինականության պահպանման նախանձախնդրությամբ՝ հանդուրժողության, փոխադարձ հարգանքի ու ըմբռնողության ելակետերից՝ գերագույն նպատակ ունենալով մեր հայրենիքի ներքին անդորրն ու կայունությունը եւ ժողովրդի միաբանությունը:

Մենք հավատում ենք, որ զատկական այս հոգենորոգ շրջանում, երբ հարուցյալ Փրկիչը իր խաղաղությունն ու սերն է տարածում մեզ վրա, կկարողանանք հաղթահարել ներքաղաքական այս անհանգիստ վիճակը եւս՝ հուսախաբություն մեզ եւ մեր բարեպաշտ ժողովրդի ի Հայաստան եւ ի սփյուռս աշխարհի:

Մինսկի խումբը նոր առաջարկներ չի ներկայացրել

Աշոտ Ղուլյանն անհրաժեշտ է համարում բանակցային գործընթացին Ստեփանակերտի ուղղակի մասնակցությունը

«ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի հովանու ներքո ապրիլի 16-ին Չեխիայի մայրաքաղաքում տեղի ունեցած Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների խորհրդակցությունների ընթացքում միջնորդները ներկայացրել են նոր գաղափարներ եւ առաջարկություններ», վկայակոչելով Ադրբեջանի պետական հեռուստատեսությունը, հաղորդում է Բաքվի «525 գազեթ» պարբերականը: Ռուսաստանցի համանախագահ Յուրի Մերզլյակովն, ըստ թերթի, հեր հայտնել է, որ Պրահայում արտահայտված նոր գաղափարները ու առաջարկությունները փոխանցվելու են Հայաստանի՝ եւ Ադրբեջանի նախագահներին: Մերզլյակովն հեր ասել է, թե ոչ միայն միջնորդները, այլեւ Վարդան Օսկանյանն ու Էլմար Մամեդյարովն իրենց տեսակետներն են արտահայտել նոր առաջարկների կապակցությամբ:

Ռուս համանախագահ Մերզլյակովի հայտարարությունները տրամաբանական չեն եւ պետք է ենթադրել, որ ադրբեջանական ԶԼՄ-ները հերթական անգամ տարածում են ապատեղեկատվություն կամ խեղաթյուրում են դիվանագետի խոսքերը: Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարները Պրահայի հանդիպումից հետո համապատասխանաբար Երեւանում եւ Բաքվում հայտարարեցին, որ Մինսկի խումբը որեւէ նոր առաջարկություն չի արել: Մասնավորապես Օսկանյանը երկու օր առաջ մամուլի ասուլիսում նշեց. «Պրահայի հանդիպման հիմնական նպատակն էր կարողանալ ճշտել, թե հետագայում (Ղարաբաղյան կարգավորման) բանակցությունները ինչպիսի ընթացք են ունենալու: Ճշտել, թե ինչպիսին են դիրքորոշումները, որոնք են ընդհանուր եզրերը, որոնց հիման վրա հնարավոր կլինի բանակցությունների շարունակությունը»: Էլմար Մամեդյարովը Բաքվում ասել է. «Առայժմ չկան նոր առաջարկներ, եւ մենք միմյանց հետ ծանոթանալուց հետո ավարտեցինք հանդիպումը»:

Այսօր Բաքվում ամերիկացի նորանշանակ համանախագահ Ստիվեն Մանը կհանդիպի Ադրբեջանի իշխանությունների հետ: Նախօրեին Երեւանում ամերիկացի դիվանագետը ՀՀ-ում ԼՂՀ մշտական ներկայացուցչությունում հանդիպել էր ԼՂՀ արտգործնախարարի հետ: **«Ազգի»** հետ զրույցում Աշոտ Ղուլյանն ասաց, որ Մանի հետ հանդիպման ընթացքում ներկայացրել է կարգավորման հարցում ղարաբաղյան կողմի դիրքորոշումը, ինչպես նաեւ ընդգծել, բանակցային գործընթացին Լեռնային Ղարաբաղի ուղիղ մասնակցության պայմանների ստեղծման անհրաժեշտությունը: Իր հերթին Մանն ասել է, որ տարածաշրջան հերթական այցի ընթացքում կայցելի Լեռնային Ղարաբաղ:

Թ. Հ.

Նախագահը կառավարությանն ու Ազգային ժողովը լուծարելու մտադրություն չունի

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հանրապետության նախագահի հանձնարարականով գյուղատնտեսության նախարարությունը 2 ամսվա ընթացքում կմշակի մայրաքաղաքի Դալմայի այգիները ազգային էթնիկ պարկ դարձնելու ծրագիրը: 258 հա տարածքի քաղաքացիներին պատկանող հողատարածքները կմնան նույն կարգավիճակում, իսկ անմշակ հատվածները կկանաչապատվեն ու կստեղծվի անտառային կանաչ տարածք: Նորքի անտառները վերականգնելու որոշումը կառավարությունը կկայացնի մյուս հինգշաբթի, ըստ որի 51 հեկտար տարածքն ամբողջապես կդառնա կանաչ ծածկույթով: Դալմայի այգիների հարակից տարածքում կկառուցվեն սպասարկման օբյեկտներ, իսկ բնակելի շենքեր ու շինություններ չեն կառուցվի: Այս ծրագրերը հանրապետության նախագահին կներկայացվեն մինչեւ մայիսի 25-ը:

PHOTOLURE

Այս մասին լրագրողները տեղեկացան երեկ՝ հանրապետության նախագահի Դալմայի այգիներ կատարած շրջայցի ժամանակ, որն ավարտվեց Ազգային պատկերասրահի վերնահարկից Նորքի ու քաղաքի կենտրոնի դիտումով: Նախագահին ուղեկցում էին Երեւանի քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանը, գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանը, գյուղատնտեսության նախարար Դավիթ Լոքյանը, նախագահի մամլո քարտուղար Աշոտ Քոչարյանը եւ ուրիշներ: Հենց Ազգային պատկերասրահի դահլիճում էլ կարճատեւ աշխատանքային խորհրդակցությունից հետո նախագահն ամփոփեց շրջայցը՝ պատասխանելով լրագրողների հարցերին, որոնք առնչվում էին թե՛ քաղաքի բարեկարգմանը, թե՛ ներքաղաքական եւ տարածաշրջանային խնդիրներին:

Տես • էջ 2

«Ֆիգարոն» անդրադարձել է Հայոց ցեղասպանությանը

ՓԱՐԻԶ, 20 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆրանսիացի հայտնի գիտնական, Հայոց ցեղասպանությունն ուսումնասիրող մասնագետ Իվ Թեռնոնը գտնում է, որ Թուրքիան Եվրամիությանն անդամակցելուց առաջ պիտի ճանաչի հայերի ցեղասպանությունը: Այս առթիվ նա հոդված է հրապարակել «Ֆիգարո» թերթում, ասելով, որ «Հայոց ցեղասպանության հիշատակման հերթական տարելիցի նախօրեին լավ առիթ է պահանջելու Թուրքիայից՝ ճանաչել այն»: «Թուրքիան ձեւացնում է, թե ժողովրդավարական պետություն է եւ շարունակում է ժխտել հայերի ցեղասպանությունը եւ դա անում է պետական մակարդակով», գրում է թերթը:

Ժոառ Ղոնասոյի եռյակի մոսկովյան առաջին համերգը՝ ՀՀ դեսպանությունում

Անցած հանգստյան օրերին յուրահատուկ համերգ կայացավ Մոսկվայում Հայաստանի դեսպանատանը: Մոսկովյան հյուրախաղերի ժամանած հանրահայտ բրազիլական Բասանովա ուղղության ջազ եռյակը՝ հռչակավոր երաժիշտ Ժոառ Ղոնասոյի գլխավորությամբ, ընդունելով դեսպանի հրավերը, իր համերգային ծրագիրը նախ ներկայացրեց մեր դիվանագետներին ու հյուրերին, որոնց թվում էին Աշխարհի մանկանց թժիշկ տիտղոսին արժանացած Ռոշալը, աշխարհի շախմատի նախկին չեմպիոն Անատոլի Կարպովը, Լեւ Նովոժենովը, մի քանի երկրների դեսպաններ: Կարճ ասած, համերգը իրադարձություն էր Մոսկվայի մշակութային կյանքում, որին մասնակից լինելու ցանկություն էին հայտնել շատերը:

Վեստրան երաժիշտները հռյակապ ծրագիր ներկայացրին, իսկ ծրագրի կեսին եռյակին միացավ մեր անվանի ջազմենը՝ Ալեքսանդր Զաքարյանը իր սաքսոֆոնով: Համերգի ավարտին Ղոնասոն խոստովանեց, որ միշտ

կասկածով է վերաբերվել սոպրանոսաքսոֆոնի հնարավորություններին, սակայն Զաքարյանի կատարումը իրեն ստիպեց վերանայել կարծիքը: Հատկապես երբ քառյակի կատարմամբ հնչեց «Երեւան» նորաստեղծ երգը: Մնացյալը ասվեց ծափահարությունների լեզվով:

Ռ. ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ
Մոսկվա

Գյուլը սահմանը չի բացում

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 20 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ղարաբաղյան հարցը լուծելու համար Թուրքիան բանակցություններ է վարում թե՛ Հայաստանի եւ թե՛ Ադրբեջանի հետ, միայն թե եթե հարցը արմատապես չլուծվի, սահմանադուռը չպետք է բացվի: Նման հայտարարությամբ է հանդես եկել Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարար Աբդուլլահ Գյուլը: Թուրք արտգործնախարարի խոսքերով, եթե Ղարաբաղի հարցը լուծվի, «այդտեղից բաժին պետք է ստանա ամեն երկիր»: «Մենք հավատում ենք, որ ղարաբաղյան հարցը չպետք է մնա լքյալ հարց: Երբ աշխարհում բազմաթիվ հարցերի լուծման համար ճիգ է վատնվում, մտածում ենք, որ սխալ է ղարաբաղյան նյութը սառնարան դնել եւ սառեցնել: Որովհետեւ այնտեղ զրավման արարք կա», հայտարարել է Գյուլը: Ինչպես գրում է Ստամբուլի «Մարմարա» օրաթերթը, Գյուլը նաեւ հավանական է համարել, որ հունիսին Ստամբուլում գումարվելիք ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովից առաջ «երեք երկրների ղեկավարների» միասնական հանդիպում կազմակերպվի: Թուրք արտգործնախարարն ավելացրել է, թե «Թուրքիան ցանկանում է հարցը լուծել խաղաղարար միջոցներով»:

Ստամբուլում բացվում է Չեչնիայի ներկայացուցչություն

ԳՐՈԶՆԻ, 20 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ստամբուլում բացվում է Չեչնիայի հանրապետության ներկայացուցչություն: Այս մասին «Նովոստի» գործակալությանը հայտնել են Չեչնիայի նախագահ Ահմադ Քադիրովի մամլո ծառայությունում: «Ստամբուլի ներկայացուցչության ղեկավար Ահմադ Քադիրովի հրամանագրով նշանակվել է Ռոզա Ջաբրայիլովան», հայտնել է գործակալության զրուցակիցը:

Այս ամենի համար պատասխան է տալու Վարդան Օսկանյանը

Այսօր ժամը 18-ին «Արդարություն» դաշինքը եւ «Ազգային միաբանություն» կուսակցությունը դուրս կգան Ազատության հրապարակ՝ հերթական անգամ հանդիպելու ընտրողների հետ: Ստեփան Դեմիրճյանը եւ Արտաշես Գեղամյանը շարունակում են քաղաքական պայքարն իշխանությունից Ռոբերտ Քոչարյանին հեռացնելու վերջնական նպատակով:

Ապրիլի 13-ի գիշերը Բաղրամյան պողոտայում տեղի ունեցած բռնություններից հետո, երբ ոստիկանական ուժերը ցրեցին մի քանի հազար ցուցարարների՝ ծեծի հետ ծեծ ու ջարդի ենթարկելով իշխանություններից դժգոհ ժողովրդին, ընդդիմության առաջնորդների, պատգամավորների, լրագրողների, մի խոսքով՝ բոլոր նրանց, ովքեր չէին կարողացել փախչել, Հայաստանի ներքաղաքական լարվածությունը փոքր-ինչ, միգուցե՝ թվացյալ, թուլացավ: Համենայն դեպս, եւ իշխանական կոալիցիան, եւ ընդդիմությունն սկսեցին ակնարկներ անել հնարավոր փոխզիջումների, երկխոսություն սկսելու պատրաստակամության մասին:

Սա, անշուշտ, ողջունելի է, սակայն չի նշանակում, թե ընդդիմության այսօրվա հանդիպումն ընտրողների հետ չի կարող չավարտվել բռնությունների նոր ալիքով, նոր ձերբակալություններով: Իշխանություններն ամեն կերպ փորձելու են կանխել ընդդիմության, իրենց իսկ խոսքերով՝ ոչ սահմանադրական գործողությունները, ավելի հասկանալի լեզվով ասած՝ հեղափոխությունը եւ իշխանությունը փոխելու տենչացող ընդդիմության գործողությունները խեղդել բնում: Մյուս կողմից, իշխանության ձգտող ընդդիմությունը, իշխանափոխության այլ ելքեր չտեսնելով, անպայման օգտագործելու է եվրոպական ամբիոնները՝ Հայաստանը ներկայացնելով բռնատեսական երկիր, որտեղ իշխում է «ղարաբաղյան կլանը»:

Հունվարի վերջերին եվրախորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովում ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Շավարշ Քոչարյանն ու Արտաշես Գեղամյանը բավականաչափ խիստ ելույթներ էին ունեցել: Կարելի է միայն պատկերացնել Քոչարյանի եւ Գեղամյանի սպասվող ելույթների բովանդակությունը ԵԽ ԽՎ-ում ապրիլի 13-ի բռնություններից հետո, մանավանդ որ դաժանաբար ծեծվողների մեջ էր նաեւ Քոչարյանը: Վերջինս արդեն իսկ հայտարարել է, որ Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակի խնդիրը դառնալու է ԵԽ ԽՎ-ում քննարկման առարկա:

Ինչպիսի՞ ազդեցություն կարող է ունենալ Հայաստանի արտաքին քաղաքականության եւ մասնավորապես Լեռնային Ղարաբաղի կարգավորման գործընթացի վրա մեր երկրի ներքաղաքական իրավիճակը: Հնարավո՞ր է, որ միջազգային հանրությունն, օգտվելով Հայաստանում ստեղծված ներքաղաքական իրավիճակից, հավելյալ ճնշումներ բանեցնի Երեւանի վրա: **«Ազգի»** այս հարցին ՀՀ արտգործնախարարը պատասխանեց, որ արտաքին քաղաքականությունը եւ ներքաղաքական իրավիճակը խստորեն կապված խնդիրներ են: «Ես հստակ պետք է արձանագրեմ, որ միջազգային հանրության ընկալումը մեր ներքաղաքական իրավիճակի վերաբերյալ շատ իրատեսական է, եւ նրանք շատ լավ պատկերացնում են՝ ինչն է իրական, ինչը՝ արհեստածին... Բայց մեր ներքաղաքական իրավիճակի դրսի ընկալումն, անշուշտ, կարող է ոչ ճիշտ բաներ հուշել հատկապես մեզ հակադիր կողմերին, հնարավոր է լինի դիրքորոշումների կարծրացում», ասաց Օսկանյանը:

Հենց արտգործնախարարն է պատասխաններ փնտրելու եվրոպական ֆորումներում, ղարաբաղյան բանակցություններում այն ամենի համար, ինչը տեղ է գտնում Հայաստանի ներքաղաքական կյանքում՝ բռնություններ, ծեծուջարդ, ձերբակալություններ: Եվրոպական երկրները, կազմակերպությունները շարունակելու են հավելյալ ճնշումներ բանեցնել մեր երկրի վրա: 2003 թ. նախագահական եւ խորհրդարանական ընտրություններից հետո Հայաստանն ամիսներ շարունակ ջանում էր միջազգային հանրությանը հավաստիացնել, որ ընտրություններում արձանագրված կեղծիքների մասին ընդդիմության պնդումները չափազանցված են, ընդհանուր առմամբ՝ ընտրությունների արդյունքներն արտացոլում են Հայաստանում առկա ուժերի հարաբերակցությունը:

Օսկանյանի համար առավել քան դժվար է լինելու բացատրություններ տալ ապրիլի 13-ի դեպքերի համար: Ու ինչքան էլ արտգործնախարարը հավաստիացնի, թե միջազգային հանրության ընկալումը մեր ներքաղաքական իրավիճակի վերաբերյալ շատ իրատեսական է, միեւնույն է, դրսում Օսկանյանին եւ Հայաստանի արտաքին քաղաքականությանը, առաջին հերթին՝ Լեռնային Ղարաբաղին, սպասում են փորձություններ: Հիշենք 1996 թվականի աշունը, Երեւանի փողոցներ դուրս բերված տանկերի դիմաց Հայաստանը վճարեց Լիսաբոնով:

Անցնող փետրվարին Օսկանյանը խոսեց «կեղտոտ սպիտակեղենը» դրսում ցուցադրելու մասին՝ դառնալով քաղաքական գործիչների, լրատվամիջոցների քննադատության թիրախ: Հայաստանի արտգործնախարարի մտահոգությունն առավել քան հասկանալի էր. ով էլ լինի երկրի արտաքին գերատեսչության ղեկավարը, նա՛ է պատասխաններ փնտրելու մեր հանրապետության ներքաղաքական կեղտոտության համար:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Դեսպան Օրդուեյը հանդիպել է Ստեփան Դեմիրճյանի եւ Արտաշես Գեղամյանի հետ

Երեկ Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյը սեփական նախաձեռնությամբ հանդիպել է նախ «Արդարություն» դաշինքի ղեկավար Ստեփան Դեմիրճյանի, ապա՝ «Ազգային միաբանություն» կուսակցության առաջնորդ Արտաշես Գեղամյանի հետ, հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը: Գեղամյանը ռադիոկայանին տված հարցազրույցում ասել է, որ զրույցը եղել է հետաքրքրական, քննարկվել են ստեղծված իրավիճակից դուրս գալու ուղիները: Եվրամիության երկրները, Միացյալ Նահանգները հորդորում են, որ Հայաստանում ստեղծված ներքաղաքական լարված իրավիճակը հաղթահարվի բանակցությունների միջոցով, ասաց Գեղամյանը:

Կոալիցիան չի ցանկացել հանդիպել ընդդիմության հետ

Հայաստանի առաջին արտգործնախարար Րաֆֆի Հովհաննիսյանի նախաձեռնությամբ երեկ պետք է կայանար իշխանական կոալիցիայի (Հանրապետական, ՀՅԴ, «Օրինաց երկիր») հանդիպումն ընդդիմության առաջնորդների հետ: Ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի, իշխանական կոալիցիայի ներկայացուցիչները նախնական համաձայնություն են տվել, սակայն չեն ներկայացել նախապես պայմանավորված հանդիպմանը: Մյուս կողմից, երեկ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ընդունել է ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանին, վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանին, խորհրդարանում Հանրապետական, «Օրինաց երկիր» եւ Դաշնակցություն կուսակցությունների ներկայացուցիչներին:

Մ. Մ.

Ալբերտ Բազեյանը որպես վկա բացատրություն տվեց գլխավոր դատախազությունում

Արդեն երկրորդ անգամ ստանալով ծանուցագիր, «Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավար Ալբերտ Բազեյանը, պայմանավորվելով քննիչի հետ, ապրիլի 19-ին եւ 20-ին ներկայանում է դատախազություն եւ որպես վկա պատասխանում իրեն առաջադրված հարցերին: Ինչպես տեղեկացրեց պրն Բազեյանը, «Առաջադրված հարցերը նույնն են բոլորի համար՝ ընդհանուրից գալիս են մասնավորի, եւ հարցերի մեջ կարմիր թելի պես անցնում է հետեւյալ հարցադրումը՝ թե դուք իշխանությունը բռնի ուժով զավթելու եւ սահմանադրական կարգը բռնությամբ տապալելու կոչերով եք հանդես եկել ու քայլեր ձեռնարկել... Բոլոր նման հարցադրումների ժամանակ մեր պատասխանը եղել է հետեւյալը, որ 2003 թ. նախագահական ընտրությունների ժամանակ Ռոբերտ Քոչարյանն ու նրա կողմնակիցները զանգվածային ընտրակեղծիքներով, բռնություններով բռնազավթել են իշխանությունները, եւ Հայաստանում տապալվել է սահմանադրական կարգը: Մեր բոլոր քայլերը, գործողություններն ուղղված են սահմանադրական կարգի վերականգնմանն ու բռնազավթված իշխանությունը ժողովրդին վերադարձնելուն, եւ բոլոր քայլերն իրականացվում են ՀՀ սահմանադրության տառին եւ ոգուն համապատասխան»:

Ինչպես տեղեկացանք «Հանրապետություն» կուսակցությունից, վաղ առավոտյան իր բնակարանից երկու ոստիկանների ուղեկցությամբ Նոր Նորքի ոստիկանություն է տարվել Գեղամ Հարությունյանը, որը մի քանի օր առաջ էր ազատ արձակվել կալանքից:

Առայժմ նրան մեղադրանք է ներկայացվել զազրախոսության համար: Եթե դա այդպես է, ապա ՀՀ քր. օր.-ի 182 հոդվածի համաձայն նրան սպառնում է վարչական տուգանք՝ 2000 դրամ: Մինչդեռ նա մինչեւ երեկոյան 20.30-ը դեռ գտնվում էր Կենտրոն եւ Նոր Նորք առաջին ատյանի դատարանում եւ սպասում էր դատավորի վճռին:

Նախագահը կառավարությունն ու Ազգային ժողովը լուծարելու մտադրություն չունի

Սկիզբը՝ էջ 1

Կանաչ գոտիների, քաղաքի բարեկարգման ու եռամսյակի ամփոփման մասին

Նախագահը նշեց, որ Դալմայի այգիները ազգային էթնիկ պարկ դարձնելու գաղափարը հետաքրքրական է, քանի որ կանաչ գոտու հետ կպահպանվեն նաեւ այդ տարածքում եղած պատմամշակութային արժեքները: Այնտեղ կան ուրարտական շրջանից մեզ հասած եւ դեռեւս չպեղված քարանձավներ:

Ըստ վիճակագրական ծառայության ամփոփման, այս տարվա առաջին եռամսյակի տվյալներով գրանցվել է 7,5 տոկոս տնտեսական աճ, բոլոր ճյուղերում առկա են դրական ցուցանիշներ, կա նաեւ արտահանման ու ներմուծման աճ: Անցած տարվա համեմատ շինարարության բնագավառում գրանցվել է 10 տոկոս աճ, չնայած «Լինսի» ծրագրի ծավալներն այս տարի չեն եղել: Նախագահի հավաստմամբ, երկու ամսից Երեւանում շինարարական աշխատանքները լայն թափ կառնեն ու այնպիսի ծավալների կհասնեն, որ գուցե դրսից շինարարներ հրավիրելու կարիք լինի: Ամեն ինչ պիտի արվի կանաչ գոտիները վերականգնելու ու քաղաքը բարեկարգելու համար, որովհետեւ «Երեւանը մշակութային քաղաք է եղել, եւ այդպիսին պիտի լինի: Այսօր քաղաքում մշակութային կյանք կա, որը նկատելի է նաեւ դրսից եկած մարդկանց»:

Ներքաղաքական խլրտոցներ

Ընդդիմության հանրահավաքային ակտիվությունը, ըստ նախագահի, նորմալ է, եթե դրանք ընթանան հանգիստ, առանց անօրինական կոչերի ու քայլերի: «Մենք երկիրը կառուցելու մեր գործն ենք անելու: Կան մարդիկ, որոնք դժգոհ են դրական արդյունքներից եւ փորձում են խանգարել: Բայց դա նորություն չէ, չկա մի երկիր, որտեղ ընդդիմությունը չի ցանկանում գործող իշխանության հրաժարականը: Բայց նաեւ չկա երկիր, որտեղ իշխանությունը քայլեր չի ձեռնարկում կայունություն ապահովելու ու իր գործառույթներն իրականացնելու համար», ասաց նա: Կառավարությունն ու ԱԺ-ն լուծարելու մասին տարածվող լուրերի վերաբերյալ նախագահը նշեց, որ դա արվում է միտումնավոր՝ երկրում անվստահության մթնոլորտ ստեղծելու եւ նախագահ- վարչապետ- ԱԺ փոխհարաբերությունները փչացնելու նպատակով: «Նման մտադրություն չունեմ, որովհետեւ արդյունավետ աշխատող կառավարությանը չեն լուծարում, դա արվում է միայն ճգնաժամային իրավիճակներում: Երեկ վարչապետն ինձ ասաց, որ այդպիսի լուրեր են պտտվում: Երկուսս էլ դրան հումորով վերաբերվեցինք»:

Նախագահի կարծիքով, ընդդիմությունն իր քայլերով խթանում է կոալիցիայի ամրացումն ու աշխատանքի արդյունավետությունը, այդ առումով, ինքը նույնիսկ շնորհակալ է ընդդիմությանը, քանի որ երկրում դեռ ձեւավորված չէ կոալիցիայով աշխատելու մշակույթը, իսկ որոշակի ինտրիգային վիճակը կպարտադրի ավելի լրջորեն համագործակցելու: «Պայքարն, ըստ էության, ամենայն հայոց ընդդիմադիր դառնալու համար է, որը կարծես ձեւավորվում է: Կարծում եմ, որ դա կհանգեցնի նրան, որ մարդիկ կհանգստանան: Քաղաքական դաշտում դա որոշակի կարգավիճակ է, որի համար արժե պայքարել, ինչն էլ ընդդիմությունն անում է»:

Այնպես որ, ընդդիմության ճանապարհը մեկն է՝ վերադառնալ ԱԺ ու աշխատել: Երկրում առկա անհանդուրժողական ու լարված մթնոլորտի մասին խոսելիս նա ասաց. «Կարելի է մեծ բազմություն հավաքել ու մարդկանց մոլորեցնելով սխալ գործեր իրականացնել: Այդպիսի օրինակ արդեն ունենք՝ 1989 թվականին մի խումբ մարդկանց հաջողվեց 25-30 հազար մարդու մոլորեցնել ու նրանց ճնշմամբ ատոմակայանը փակել: Արվեց մի քայլ, որի թթուն, կոպիտ ասած, բոլորս մինչեւ այսօր խմում ենք: Դրա վնասը մեր երկրի համար տասնյակ անգամ ավելի մեծ էր, քան պատերազմի ողջ վնասը: Գուցե արժեր, որ այն ժամանակվա իշխանությունը իր դիրքերում ամուր կանգներ ու ասեր՝ չենք փակելու: Այդ դեպքում երկիրը չէր ունենա այն անկումը, որն ունեցավ: Այդպես փակվեց նաեւ «Նաիրիտը»: Այդ անպատասխանատու քայլերն արվեցին ժողովրդին մոլորեցնելու ճանապարհով, հիմա էլ փորձում են նույնը անել: Սակայն ժողովուրդը պիտի հասկանա, որ դա իր կռիվը չէ, գոնե սեփական փորձով պետք է ճիշտ եզրակացություններ անի, որովհետեւ արդեն քանի անգամ օգտագործվել ու խաբվել է մի խումբ մարդկանցից: Հիմա նորի՞ց պիտի փոսն ընկնի», ասաց նա:

Վիրավորված հայոց բանաստեղծուհու մասին

«Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանը Ռոբերտ Քոչարյանի շքանշանը չէ, այլ Հայաստանի Հանրապետության, ինչը հաստատված է օրենքով: Ափսոսանք եմ հայտնում, որ տկն Կապուտիկյանն այդպես է ընկալում մեր պետականության էությունը: Չեմ կարծում, որ այդկերպ երիտասարդ սերնդի մեջ մեր պետականության հանդեպ կարելի է հարգանք դաստիարակել: Հատկապես մեր մեծերը պիտի հայոց պետականությունը հարգեն, այլ ոչ՝ անձնավորեն: Ինչքան ես գիտեմ, նրանցից ոչ մեկը Սովետական Միության շքանշաններից չի հրաժարվել այն ժամանակ, երբ հատուկ ծրագրով հայաթափ էին արվում Ղարաբաղը, Շահումյանը եւ այլ վայրեր», ասաց նախագահ Քոչարյանը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր ՊԻՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

ԹԱԿԱՐԴ

«Թելեպլասի» անախորժ արկածները Հայաստանում

«Թելեպլաս» ՍՊԸ անունից մի շարք հեռուստաալիքներով «ծանոթության ծառայության» գովազդը նոր պատուհաս դարձավ «Արմենտելի» կամայականությունների պատանդ ժողովրդի համար: Ամենատարբեր հաշվարկներով տասնյակ հազարավոր դոլարների է հասնում բաժանորդների կրած վնասը: Հայտնի է, որ առանձին բաժանորդներ մինչեւ 1 մլն դրամի հեռախոսային խոսակցության պահանջագրեր են ստացել: Առայժմ դատական ատյաններին հայցադիմումներ են ներկայացրել ընդամենը 200 տուժածներ:

Հասարակայնության հետ կապերի հայաստանյան ասոցիացիան երեկ «Կոնգրես» հյուրանոցում հանդիպում էր կազմակերպել՝ ներկայացնելու հեռախոսային կապի ծառայությունում այս յուրօրինակ արկածախնդրության դեմ պայքարի իրավական ուղիները:

Հիշեցնենք, որ նրանց անմիջական մասնակցությամբ ու նախաձեռնությամբ իրականացվեց Քրիստինա Տերյանի՝ այս ծառայությունների դեմ հարուցած դատական հայցը: Ապրիլի 9-ին ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական ու տնտեսական գործերով պալատը մերժեց «Արմենտել» ՓԲԸ վճռաբեկ դիմումը՝ անփոփոխ թողնելով ՀՀ քաղաքացիական գործերով վերաքննիչ վճիռը: «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ հոդվածի համաձայն, անբարեխիղճ գովազդի հետեւանքով առաջացած վնասները ենթակա են հատուցման: Ք. Տերյանի անչափահաս որդին չէր օգտվի այդ ծառայություններից, եթե գովազդը ճշմարիտ ներկայացներ ծառայության էությունը, եթե պարզ եւ ընկալելի նշվեր նաեւ սակագնի չափը (15 ցենտ՝ 0,15 րոպեի համար): Փաստորեն, անչափահասների դյուրահավատությունն ու անփորձությունը պատճառ է դարձել, որ տասնյակ ընտանիքներ հայտնվեն թակարդում: Առայժմ տուժողներից միայն երկուսին է հաջողվել վերականգնել իրենց իրավունքները, մնացածների հեռախոսները, ըստ ասոցիացիայի փոխնախագահ Արման Սաղաթելյանի, անջատված են:

Ցավոք, մեր օրենսդրությունը որեւէ կերպ չի նախատեսում փոխհատուցումներ բարոյական կամ նյարդային կորուստների համար եւս: Իսկ նվաստացում ու քայքայված նյարդեր բոլորը վաստակեցին:

Համենայն դեպս, իրադարձություններից առաջ չընկնելով հուսանք, որ մյուս տուժողները նույն նախանձախնդրությամբ, ինչպես նշված բաժանորդի դեպքում, կկարողանան վերահաստատել իրենց իրավունքները: Որպեսզի օտարները նմանակելով անազնիվ գործարարության օրինակները նաեւ հայկական իրականության մեջ, չվարվեն հայ սպառողի հետ, այնպես, ինչպես խելքներին փչում է:

Հասարակայնության հետ կապերի հայաստանյան ասոցիացիան հասարակական մյուս կազմակերպություններին եւ խորհուրդ է տալիս հետեւել իրենց օրինակին՝ աջակցելու «Թելեպլասի» զոհերին:

Ի դեպ, ասենք, որ շատ կազմակերպություններ ակտիվ էին «Թելեպլասի» շուրջ առաջացած աղմուկի միայն սկզբնական շրջանում: Իսկ այժմ, ցավոք, լռություն են պահում: Մինչդեռ սպառողի հաղթանակով ավարտված այս դատավարությունը հուշում է, որ ակտիվ բաժանորդ կամ պարզապես ակտիվ սպառող լինելու դեպքում հնարավոր է ոչ միայն որոշակի արդյունքի հասնել, այլեւ հետագայում նպաստել անախորժ իրողությունների կրկնության ու տարածման կրճատմանը: Համենայն դեպս, նման պահանջով հայց ներկայացնողների հաջողությունը կիսով չափ ապահովված է, քանի որ հիշատակված գովազդի անբարեխիղճ լինելու հատկանիշն արդեն վերաքննիչ դատարանում արձանագրվել է իբրեւ իրավաբանական փաստ, եւ նման հայցեր քննարկելիս այլեւս հարկ չի լինի ապացուցել այդ գովազդի, մեղմ ասած, անազնվությունը:

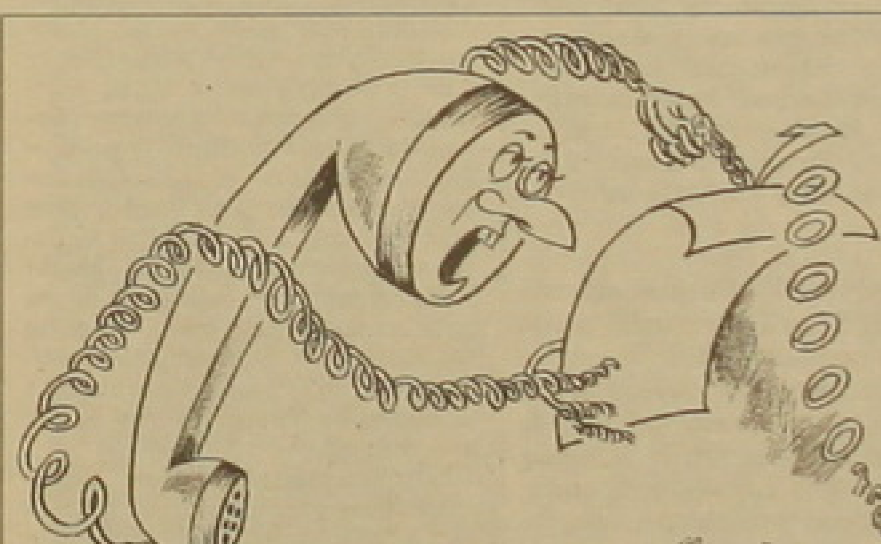

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Իշխանավարության ճանապարհին «Ժողովրդավարություն եւ աշխատանք» կուսակցության առաջին քայլը

Երկրիս քաղաքական անդաստանը երեկ համալրվեց եւս մի՝ «Ժողովրդավարություն եւ աշխատանք» կուսակցությամբ (ԺԱԿ): ԺԱԿ-ը հիմնադրվել է Ազգային ժողովի ընդունած որոշ հիմնարար տնտեսական օրենքների կանխարգելումը ապահովելու համար, քանի որ, ըստ կուսակցության հիմնադիրների, «դրանք ոչ միայն խոչընդոտում են մեր գործարարության զարգացմանը, այլեւ պայմաններ են ստեղծում մեզ, պատկերավոր ասած, «կուլ տալու» համար»: Բացի կուլ գնալուց ժողովրդին փրկելու նկրտումից, ԺԱԿ-ը նպատակ ունի իշխանությունը դարձնել այնպիսին, որին ժողովուրդը հավատա եւ վստահի: Իսկ դրա համար կուսակցությունն ընտրել է «արժանի տեղ փոքր ու միջին բիզնեսին» կարգախոսը, ինչից եւ ենթադրելի է կուսակցության թե՛ գործելակերպը, թե՛ ապագա ընտրազանգվածը: Իր գոյությունը հիմնավորելով նաեւ ժողովրդական «Ցախավելը հնարավոր չէ կոտրել, բայց նրա ճյուղերը հատիկ-հատիկ կարելի է կոտրել» առածով, կուսակցությունը մտադիր է համախմբել փոքր ու միջին բիզնես ունեցող գործարարներին եւ սեփականատերերին ու նրանց շահերը ներկայացնել երկրի Ազգային ժողովում:

Ինչպես արդեն ՀՀ-ում գոյություն ունեցող եւ գործունեություն ծավալած բոլոր կուսակցությունները, այնպես էլ ԺԱԿ-ը հայաստանաբնակներին խոստանում է անվտանգ ու բարեկեցիկ կյանք, բնականաբար, Ազգային ժողովում իր ներկայությունն ունենալու դեպքում: ԺԱԿ-ի ղեկավար Սպարտակ Մելիքյանի ու մյուս բանախոսների ելույթները կառավարության նիստերի դահլիճը լիովին զբաղեցրած հիմնականում պատանի ու տարեց կուսակիցները ողջունում էին բուռն ծափահարություններով, միաժամանակ փորձում միմյանցից պարզել բանախոսի ելույթի իմաստը եւ մանդատները վեր բարձրացնելու ժամանակը: Բայց ասենք, որ կուսակցության հիմնադիրներն արդեն հստակ որոշել են, «որ ժամանակի առաջնահերթ պահանջը մարդու վստահության ու հավատի վերականգնումն է իշխանության նկատմամբ»:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Հանրահավաքները լուրջ չեմ ընդունում»

Ասաց մաքսային կոմիտեի նախագահը

Որպես քաղաքացի մաքսային կոմիտեի նախագահ Արմեն Ավետիսյանը խիստ բացասաբար է գնահատում ընդդիմության գործողությունները եւ իր համաձայնությունն է հայտնում կոալիցիոն ուժերի՝ այս առնչությամբ արված հայտարարություններին: Սակայն նա այդ գործողությունները լուրջ չի ընդունում, քանի որ հանրահավաքների մասնակիցների թիվը չի հասնում անգամ մեկ ընտրատարածքի բնակիչների թվին: Այս կարծիքը կոմիտեի նախագահը հայտնեց Արմենպրեսի մամուլի սրահում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ: Նա նաեւ նշեց, որ ընդդիմադիր ուժերը տեսնում են, որ տնտեսական բարձր աճ կա, որի արդյունքները տարեվերջին կզգացվեն, եւ այդ պատճառով շտապում են: Ներմուծման-արտահանման ցուցանիշներին անդրադառնալով, Արմեն Ավետիսյանը հայտնեց, որ քաղաքական իրադարձությունները որեւէ ազդեցություն չեն գործել դրանց վրա, քանի որ Հայաստանի գործարարները դրանք նույնպես լուրջ չեն համարում:

Մաքսային կոմիտեի նախագահը, ներկայացնելով եռամսյակային տվյալները, տեղեկացրեց, որ մաքսային մուտքերը կազմել են 24,7 մլրդ դրամ ծրագրված 23,7 մլրդ դրամի փոխարեն: Այսինքն, հավաքվել է ծրագրվածից 1 մլրդ դրամ ավելի: Տարեկան նախատեսված են 117 մլրդ դրամի մուտքեր նախորդ տարվա 100 մլրդ դրամի փոխարեն:

Շնորհիվ տեխնիկական վերազինման, կրճատվել է մաքսազերծման գործընթացը, եւ ցանկացած երկրից եկած հաշիվ-ապրանքագրերը ստուգելու հնարավորություն է առաջացել: «Իսկ թե հիմնականում ո՞ր երկրներից ներմուծվող ապրանքներն են ունենում կեղծ հաշիվ-ապրանքագրեր» հարցին Արմեն Ավետիսյանը պատասխանեց, որ դրանք Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանը չանդամակցած երկրներն են, մասնավորապես Թուրքիան, Արաբական Միացյալ Էմիրությունները, Չինաստանը, որոշ դեպքերում Ռուսաստանը:

Ա. Մ.

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Սիբիրախտի դեպքերը շարունակվում են

Ինչպես տեղեկացանք ԱԻՎ լրատվական կենտրոնի օպերատիվ տեղեկագրից, ապրիլի 18-ին Շիրակի մարզի Այգաբաց գյուղում տասնյակ անասուններ են սատկել: Ըստ նախնական տվյալների, պատճառը սիբիրախտն է: Ձեռնարկվել են սատկած անասունները այրելու եւ թաղելու միջոցառումներ: Ախուրյանի «Ճանշին» վարչությունից բերված ամբարձիչի միջոցով սատկած անասունները տեղափոխվել են գյուղի մեկ այլ հատված ու հատուկ փորված փոսում թաղվել: Մարզի բոլոր անասունները պատվաստվել են հատուկ պատվաստանյութով: Ապրիլի 19-ին Այգաբաց գյուղում սատկել է եւս 5 խոշոր եղջերավոր: Վերջին տվյալների համաձայն, սատկել է 44 խոշոր եղջերավոր կենդանի: Դեպքի վայրում է գտնվում ՀՀ գյուղնախարարության օպերատիվ խումբը: Իրականացվել է մանրէաբանական հետազոտություն եւ հաստատվել, որ իսկապես անասունները վարակված են եղել սիբիրախտով: Ըստ նախնական տվյալների, ապրիլի 15-ին գյուղում իրականացվել է կենդանիների պատվաստում սիբիրախտի դեմ: Ենթադրվում է, որ պատվաստանյութը եղել է անորակ, որն էլ պատվաստումից 3 օր անց կենդանիների հիվանդանալու եւ սատկելու պատճառ է դարձել:

Պղնձալարի գողը բռնվեց

Ինչպես տեղեկանում ենք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության վարչության օպերատիվ տվյալներից, ապրիլի 19-ին ոստիկանության Հրազդանի բաժնի աշխատակիցները գողություն կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1965 թ. ծնված Շմավոն Ա.-ին: Պարզվել է, որ վերջինս նույն օրը «ԱՌԱՋ» Մեղրաձորի մասնաճյուղի հանքից գողացել է հանքուղիները սնուցող պղնձյա լարերը: Գողոնն առգրավված է, կատարվում է հետաքննություն:

Ծոպանի գող եղբայրները բռնվեցին

Ապրիլի 19-ին ոստիկանության Սեւանի բաժնի աշխատակիցներն օպերատիվ միջոցառումներ իրականացնելիս գողություն կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել եղբայրներ՝ 1984 թ. ծնված Գարիկ եւ 1992 թ. ծնված Արայիկ Հ.-ներին: Պարզվել է, որ վերջիններս նույն օրը գողացել են ճանապարհի եզրին տեղադրված 150 մ երկարությամբ պաշտպանիչ մետաղյա ծոպանը: Գողոնն առգրավված է, եղբայրներ Գարիկ եւ Արայիկ Հ.-ները ստորագրությամբ բաց են թողնվել, կատարվում է նախաքննություն:

Ապրիլի 20-ին հանրապետությունում ծերբակալվել է ՀՀ քր. օր.-ի տարբեր հոդվածների հատկանիշներով հետախուզվող 9 անձ, այդ թվում՝ դիտավորությամբ առողջությանը վնաս պատճառելու, կողոպուտի, խարդախության եւ իսկական զինվորական ծառայությունից խուսափելու համար:

ԱԻՎ լրատվական կենտրոնի տվյալներով, ապրիլի 19-ին քարհաս մեքենայով աշխատելիս անզգուշության հետեւանքով Արագածոտնի մարզի Բազմաբերդ գյուղի բնակիչ՝ 1963 թ. ծնված Վասակ Մխիթարյանն ընկել է հատոցի տակ եւ տեղում մահացել:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հույսիդը հասավ ՀՀ նախագահին

«Հայաստանի 98 ջրամբարներում ջրի ֆիլտրացիան այնքան բուռն է ընթանում, որ ջրի կորուստները հասնում են գրեթե 40 տոկոսի: Դա նույնն է, ինչ որ դրանց 1/3-ը կառուցված չլինեն», ասում է ՀՀ ԳԱԱ երկրաբանության ինստիտուտի գեոէկոլոգիայի բաժնի վարիչ Ռուբեն Ցաղոյանը: Նրա համահեղինակությամբ երկրաբանության ինստիտուտի գիտնականների խումբը ստեղծել է հույսիդ անվանված հանքապոլիմերային միացությունը, որը նախատեսված է ջրի ֆիլտրացիայի, էրոզիայի դեմ պայքարի, սողանքային տարածքների ամրացման համար: Բարձր արդյունավետություն խոստացող քիչ ծախսատար այս նյութի մասին հրապարակումներ են եղել նաեւ **«Ազգում»**: Սակայն հույսիդի արտադրության ու կիրառման վերաբերյալ շահագրգիռ ատյաններից ոչ մեկը որեւէ հետաքրքրություն չէր ցուցաբերում:

Օրերս գիտնականն **«Ազգին»** տեղեկացրեց, որ դրանով հետաքրքրվել է անձամբ ՀՀ նախագահը: Նա հատուկ հանձնարարական է հղել գյուղնախարարությանն ու ԳԱԱ-ին՝ մշակելու եւ ներկայացնելու հույսիդի արտադրության ու կիրառման լայնածավալ ծրագիր: Ասենք, որ հանքապոլիմերային միացությունն արդեն հաջողությամբ փորձարկվել է եւ ապացուցել իր արդյունավետությունը: Հույսիդով հագեցած 10 սմ-անոց ավազի շերտը ջրամերժ է դառնում՝ այլեւս ոչ մի կաթիլ ջուր չթողնելով իրենից: Մշակվել է նաեւ հույսիդի պարունակությամբ աղյուսների ստացման տեխնոլոգիան:

Հիդրոերկրաբանների համոզմամբ, Արարատյան դաշտավայրի, հատկապես Մասիսի տարածքի ճահճուտները ջրամբարներից ջրի անընդմեջ հոսքի հետեւանքով են առաջացել: Այժմ Կոտայքի շրջանի Սեւաբերդի ջրամբարի վերականգնման աշխատանքներ են ընթանում: Ըստ ծրագրի, ջրի ֆիլտրացիան կանխելու համար ջրամբարը պետք է լցվի 130 սմ հաստությամբ կավի շերտով, 30 հա տարածքով ջրամբարն ամրացնելու համար մոտ 400 խմ կավ է անհրաժեշտ: Համապատասխանաբար նույն չափով պակասելու է նաեւ ջրամբարի մակերեսը, չհաշված նաեւ հսկայական ծախսերը, որ իրականացվում են: Հաշվարկվել է, որ հույսիդի կիրառման դեպքում եւ ծախսերը մի քանի անգամ կնվազեն, եւ արդյունքն առավել նպաստավոր կլինի:

Եղանակի համամոլորակային տաքացման հետ ամենամյա հեղեղումների վտանգը միանգամայն իրական է դարձել նաեւ Հայաստանի համար: Իսկ դրանք իրենց հերթին արթնացնում են սողանքները, որոնցով վարակված է Հայաստանի ողջ տարածքը: Հույսիդի օգտագործումը սողանքների դեմ բազմիցս նախընտրելի եւ հրատապ միջոցառում կարող է լինել, եթե համեմատենք ճապոնական դրամաշնորհով այժմ Հայաստանում իրականացվող հակասողանքային ծրագրի հետ, որը միայն տեսական հետազոտություններ է նախատեսում: Հուսանք, որ նախագահի միջամտությունն իսկապես կարող է գործնական աջակցություն լինել հույսիդի լայնածավալ արտադրության ու կիրառման համար:

Կ. Դ.

Ուղղում

Ապրիլի 8-ի «Ղարաբաղի ապագան որոշվում է Ուղտասարում» «Ազգի» հրապարակման մեջ տեղ է գտել սխալ: Երեկ խմբագրություն զանգահարեց Ասկերանի շրջանի վարչակազմի ղեկավար Արմո Ծատրյանը եւ ասաց, որ Ուղտասար գյուղում վարչակազմի լիազոր-ներկայացուցիչն է Սամսոն Սեւոյանը:

Անդրադարձ

Տասնամյակներ հետո՝ ալմա մատերում

Մոսկվացի նշանավոր բժիշկ-գիտնական, Ռուսաստանի տրավմատոլոգիայի եւ օրթոպեդիայի կենտրոնական ինստիտուտի (ՑԻՏՕ) վիրաբուժական կլինիկայի ղեկավար, բժշկագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Հովհաննես Հովհաննիսյանն իր գիտական գործունեությունը նշանավորեց հիանալի իրադարձությամբ. Ռուսաստանի բժշկական գիտությունների ակադեմիայի նորերս տեղի ունեցած ընտրություններում նա դարձավ այդ հեղինակավոր հաստատության իսկական անդամ: Նորընծա ակադեմիկոսը տրավմատոլոգիայի եւ օրթոպեդիայի բնագավառում մեխանիկական համակարգերի օգտագործմամբ բուժման մեթոդների մշակման գիտական ուղղության հիմնադիրներից մեկն է: Հեղինակ է 410 գիտական աշխատության, այդ թվում 12 մենագրության, 5 գրքի, 4 ատլասի, 90 գյուտի, 50 պատենտի: Եվ ամենանշանակալին՝ 1976 թ. նրա անունով գրանցվել է գիտական խոշոր հայտնագործություն: Այսօր անվանի գիտնականը մեր հյուրն է:

– Հարգելի պրոֆեսոր, շնորհավորում եմ պատվավոր գիտական կոչմանն արժանանալու կապակցությամբ: Բայց մեր զրույցը կուզենայի սկսել բնավ էլ ոչ գիտական բնույթի մի հարցով՝ մեր հակասական ժամանակներում հայի համար դժվա՞ր է դառնալ ակադեմիկոս Ռուսաստանում:

– Ես չէի ասի: Իհարկե, նման մտավախություն կարող է առաջանալ, բայց դա քաղաքագետների գործն է: Կոլեգաներիս նկատմամբ որոշ անհանդուրժողականության մթնոլորտը, փառք Աստծո, գիտական հանրություն չի թափանցել: Համենայն դեպս, ազգային առումով որեւէ խտրականություն չեմ զգացել: Ավելի ճիշտ՝ հակառակը:

– Պարզ է, ամենաազդեցիկ փաստարկը գիտական աշխատանքների արգասիքն է: Ես ուշադիր համեմատեցի Ձեր եւ Ձեր երկու հիմնական մրցակիցների ներկայացրած գիտական տվյալները եւ հանգեցի այն եզրակացության, որ «թվաքանությունը» շանս չի թողել մյուս թեկնածուներին: Փաստորեն, այսօր Մոսկվայում միայն երկու տրավմատոլոգ ակադեմիկոս կա՝ Դուք եւ ՑԻՏՕ-ի գլխավոր տնօրեն Սերգեյ Միրոնովը:

– Միայն թե չհարցնեք, թե նա խանդով չի՞ նայում այդ հանգամանքին: Բոլորովին, թերեւս ամենից շատ նա է գնահատում իմ գիտական վաստակը: Երեւի գիտեք, որ Սերգեյ Պավլովիչը ղեկավարում է նաեւ ՌԴ Նախագահի գործերի կառավարչության բժշկական կենտրոնը, եւ արդեն երկար տարիներ մենք միասին ենք աշխատում նաեւ այդ կենտրոնում: Ի դեպ, այս հանգամանքն ինձ հնարավորություն է տվել բուժման հետ մեկտեղ շփվելու, զրուցելու, մտերմանալու այնպիսի ականավոր մարդկանց հետ, ինչպիսիք էին Անաստաս Միկոյանը, Արամ Խաչատրյանը, Հովհաննես Բաղրամյանը, Համազասպ Բաբաջանյանը, Տիգրան Պետրոսյանը, Անդրանիկ Պետրոսյանը, Առնո Բաբաջանյանը... Ի՜նչ հայեր ունեինք...

– Պրոֆեսոր, դառնանք մեր այսօրվա հիմնական թեմային. հակիրճ ինչպե՞ս կբնութագրեիք Ձեր աշխատանքների էությունը:

– Առաջնային են այն աշխատանքները, որոնք վերաբերում են մեր առաջարկած հոդակապային-դիստրակցիոն սարքերով վերջույթների վնասված հոդերի ձեւի ու գործառնության վերականգնման մեթոդների որոնմանը եւ կլինիկական պրակտիկայում դրանց արմատավորմանը: Մենք մշակել եւ ներդրել ենք իմ ղեկավարությամբ ստեղծված սարքերի 9 մոդելների կիրառման հիման վրա ոսկրային ջարդվածքների ճշգրիտ վերատեղադրման եւ ուղիղ ամրակայման ոսկրասինթեզի եղանակներ: «Խնայող» վիրահատական միջամտությունների տակտիկան նպաստում է կոտրվածքների հաջող ապաքինմանը, վերջույթի սեգմենտի դոզավորված երկարացման հնարավորությանը՝ միաժամանակ բեռնաթափելով մերձավոր հոդը եւ պահպանելով շարժումները, այնտեղ կոնտրակտուրաների (շարժունակության սահմանափակման) զարգացման կանխմանը: Նոր են ոսկրային եւ կռճիկային հյուսվածքի վերականգնման կենսաբանական նոր տեխնոլոգիաների մշակման աշխատանքները:

– Մի քիչ ակադեմիական ստացվեց, որը թերեւս բնական է: Դուք ինչպե՞ս դարձաք վնասվածքաբան:

– Օշականի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան դպրոցն ավարտելուց հետո ընդունվեցի Երեւանի բժշկական ինստիտուտ եւ ուսման վերջին տարիներին ընտրեցի տվյալ մասնագիտությունը: Հետո ինձ ուղարկեցին ասպիրանտուրա՝ մոսկովյան ՑԻՏՕ: Մի քանի ամիս հետո ինձ համար բոլորովին անսպասելի համագործակցության առաջարկ արեց ինստիտուտի տնօրեն, արդեն այն ժամանակ հայտնի տրավմատոլոգ, ակադեմիկոս Մստիսլավ Վոլկովը: Ընդ որում, նա մեր համատեղ հետազոտություններում ուղղություն էր տալիս, բայց երբեք շրջանակի մեջ չէր դնում ինձ: Միասին էլ ստեղծեցինք այսպես կոչված հոդակապային-դիստրակցիոն ապարատների շարքը:

– Նայելով լուսանկարների Ձեր հուշ-ալբոմը, այն տպավորությունն ես ստանում, թե աշխարհում չկա մի երկիր, որտեղ վիրահատություն կատարած չլինեք:

– Իրոք, շատ երկրներում եմ վիրահատել մարդկանց, նույնիսկ կլինիկաներ եմ ունեցել Սերբիայում, Հնդկաստանում, Հարավային Կորեայում:

– Ձեր հարցազրույցներից մեկում ասել եք, թե Ձեր կյանքի ամենածանր տարին եղել է 1988 թ.:

– Ես ԱՄՆ-ում էի, երբ լսեցի երկրաշարժի լուրը: Օգնության խնդրանքով դիմելով տեղի գործընկերներիս, անմիջապես վերադարձա Մոսկվա: Ինստիտուտում արդեն հարյուրավոր ծանր հիվանդներ էին պառկած: Չնայած վիրաբույժիս հսկայական փորձին, տրավմատոլոգը, ավա՜ղ, տարերային աղետների ու պատերազմների անփոփոխ ուղեկիցն է, այնպիսի ահավոր վնասվածքներով հիվանդների, ինչպիսիք էին երկրաշարժից տուժածները, առաջին անգամ էի տեսնում: Օրերով դուրս չէի գալիս վիրահատարանից:

– Կարելի է պատկերացնել նաեւ բարոյական տանջանքը:

– Մայրենի լեզվով արտահայտված տառապանքը խոցում էր սիրտս: Լենինականցիներն էլ, գիտեք, տաքարյուն ժողովուրդ են, հիվանդների հարազատները, բարեկամները հաճախ մտնում էին նույնիսկ վիրահատարան, խանգարում բժիշկներին, մեզանից ու հատկապես ինձանից միայն հույս ու հավատ էին պահանջում: Մինչեւ հիմա էլ աչքիս առաջ են այդ տառապյալները:

– Պրոֆեսոր, Դուք անցյալ տարի Երեւանում մասնակցեցիք հայ վիրաբույժների միջազգային հավաքին: Ի՞նչ տպավորություն ստացաք:

– Կարող եք պատկերացնել իմ հոգեկան վիճակը, երբ տասնամյակներ հետո հայրենի ալմա մատերում դասախոսություն էի կարդում ուսանողների առջեւ... Անասելի հուզմունք էր պատել ինձ: Մեր մեջ ասած՝ ես Մոսկվայի ներկայումս գործող հայ բժիշկների մեջ միակ կլինիցիստ ակադեմիկոսն եմ, որ ավարտել եմ Երեւանի բժշկական ինստիտուտը:

– Եթե չեմ սխալվում, Դուք նաեւ հետխորհրդային տարածքում միակ տրավմատոլոգն եք, որ արժանացել եք գիտության բնագավառի պետական մրցանակի եռակի դափնեկրի կոչման:

– Չեք սխալվում, բայց ավելի լավ է նորից վերադառնանք Երեւան: Հետաքրքրական բան տեղի ունեցավ: Ռեկտոր, պրոֆեսոր Վիլեն Հակոբյանը խնդրեց, որ ես դասախոսությունից առաջ կենսագրությունս ներկայացնեմ հայերեն, քանի որ, բացատրեց նա, այստեղ սովորող շատ օտարերկրացիներ ռուսերեն չգիտեն: Հետո մոսկվացի գործընկերներիցս մեկը սրամտեց, թե հայերեն ելույթս ավելի ջերմ ընդունվեց, քան... բուն դասախոսությունը: Երկու լեզուներով պատասխանեցի նաեւ ապագա բժիշկների բազմաթիվ հարցերին: Հիանալի երկխոսություն ստացվեց: Երջանկությունս կատարյալ էր, երբ ինձ պարգեւատրեցին Մխիթար Հերացու ոսկե մեդալով:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում բժշկագիտության մակարդակը Հայաստանում:

– Շատ բարձր: Օրթոպեդիայի եւ տրավմատոլոգիայի ինստիտուտի տնօրեն, պրոֆեսոր Վաչագան Այվազյանի խնդրանքով երեք դասախոսություն կարդացի այդ հաստատությունում, ծանոթացա նրանց աշխատանքին: Պրոֆեսիոնալ մակարդակն իրոք արժանի է գովեստի. գրեթե բոլոր վիրահատությունները, որ մենք կատարում ենք Մոսկվայում, տեղ ունեն նաեւ Երեւանում: Ես սա ասում եմ անկեղծորեն՝ որպես մասնագետ: Եվ դա Մոսկվայի ու Երեւանի ֆինանսական ու տեխնիկական հնարավորությունների տարբերության պայմաններում:

Հայաստանյան մասնագիտական հավաքները դրսում ապրող հայերիս համար ոգեւորության ու ոգեշնչման աղբյուր են: Սփյուռքի խնդիրների շուրջ Էջմիածնում բովանդակալից զրույց ունեցա Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Բ-ի հետ: Օգնել ենք ու կօգնենք մեր ավետյաց երկրին: Լինելով աշխարհի շատ վայրերում, միշտ հանդիպել եմ տեղի հայ համայնքների, հայ գործընկերներիս հետ: Ամենավառ հիշողություններն ունեմ սփյուռքի մեծագույն տրավմատոլոգ Համբարձում Քելեքյանի հետ Ամերիկայում ու Մոսկվայում ունեցած բազմաթիվ հանդիպումներից: Հայությունը մեծ ուժ է: Ինձ համար, օրինակ, խիստ գնահատելի էր ակադեմիայի ընտրությունների ժամանակ Ռուսաստանի հայերի միության ու մասնավորապես դրա Նախագահի Արա Աբրահամյանի ցուցաբերած բարոյական մեծ աջակցությունը:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ
Մոսկվա

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

«Գերմանիան եւ գաղտնի ցեղասպանությունը»

Միխայել Հակոբյանն ու իր ֆիլմը Պրահայի «Մեկ աշխարհ» կինոփառատոնում

Ամերիկահայ Հակոբ Միխայել (Մայքլ) Հակոբյանի 57 րոպեանոց փաստավավերագրական ֆիլմն առաջին անգամ ցուցադրվեց ապրիլի 17-ին Չեխիայի ազգային գրադարանի կինոդահլիճում՝ «Եդեն սվետ» (Մեկ աշխարհ) միջազգային վավերագրական կինոփառատոնի շրջանակներում: Առաջին անգամ Եվրոպայի տարածքում ցուցադրվող ֆիլմը թե բովանդակությամբ եւ թե փաստերի ճշգրիտ ու մանրակրկիտ ընտրությամբ հայտնություն էր ոչ միայն լեփ-լեցուն դահլիճում հավաքված չեխ երիտասարդության, այլեւ սակավաթիվ հայերի համար: Ֆիլմի ցուցադրությունից հետո ծափահարությունները երկար ժամանակ չէին լռում: Այնուհետեւ բեմ հրավիրվեց ֆիլմի հեղինակը՝ Միխայել Հակոբյանը եւ մոտ մեկ ժամ պատասխանեց ներկաների հարցերին:

Բեմադրիչ Հակոբյանը հայտնի է հատկապես ցեղասպանությանը նվիրված իր 7 ֆիլմերով, որոնցից «Մոռացված ցեղասպանությունը» արժանացել է ամենատարբեր միջազգային մրցանակների: Հայկական թեմաներով նկարահանած 16 ֆիլմերից զատ, նա ունի նաեւ պատմական թեմայով գրված տասնյակ այլ ֆիլմեր համաշխարհային պատմության ու աշխարհագրության շուրջ, որոնցից Հնդկաստանում նկարահանված «Ասիական հող» ֆիլմն արժանացել է ամենաշատ միջազգային բարձր պարգեւների:

40-ամյա վավերագրական ֆիլմերի փորձառությամբ բեմադրիչը առաջին անգամ միջազգային հանդիսատեսի դատին է հանձնում մի ֆիլմ, որի հիմնական նպատակն է ցույց տալ Գերմանիայի կառավարության դերակատարությունը Հայոց ցեղասպանության իրականացման գործում:

Ասվածի ապացույցը ֆիլմում բերվող բազմաթիվ ականատեսների վկայություններն են, եզակի պատմական ու արխիվային փաստաթղթեր, հայտնի պատմաբաններ Ռիչարդ Հովհաննիսյանի ու Վահագն Տատրյանի ելույթները: Մեզ հետ ունեցած զրույցում բեմադրիչ Հակոբյանը, որ ծնունդով խարբերդցի է, վկայեց, որ ֆիլմի նյութը հավաքել է 25 տարվա ընթացքում: Միայն 3 անգամ եղել է Գերմանիայում՝ տեղի արխիվներին ծանոթանալու: Հայերը խանգարել են նաեւ գերմանացիներին՝ Բեռլին-Բաղդադ երկաթուղու շինարարության ճանապարհին, որն այն ժամանակ անցնելու էր նաեւ հայաբնակ շրջաններով: Ամենահետաքրքրականն այն է, որ այդ տարիներին Թուրքիայում աշխատած գերմանացի երիտասարդ զինվորականները, ինժեներները կամ դիվանագետները հետագայում դարձել են Հիտլերի շրջապատի կամ նացիստական կուսակցության ղեկավար պաշտոնյաներ: Այս իմաստով անչափ հետաքրքրական են ֆիլմի հեղինակի անցկացրած զուգահեռները:

Ի դեպ, «Գերմանիան եւ գաղտնի ցեղասպանությունը» ֆիլմը ցուցադրության նպատակով ուղարկվել է նաեւ Բեռլինի եւ Մյունխենի կինոփառատոներ, սակայն այնտեղից ստացվել են չպատճառաբանված մերժումներ: Իսկ Թուրքիան բեմադրիչ Հակոբյանին համարում է անցանկալի անձ, եւ նրա մուտքը երկիր արգելված է:

Միխայել Հակոբյանի ասելով, Գերմանիային նվիրված ֆիլմը երկրորդն է «Ձայներ լճից» ֆիլմից հետո, որն ըստ էության մի ընդհանուր եռապատումի մաս է կազմում: Երրորդ ֆիլմը դեռեւս չի ավարտված: Նախնական անվանումն է «Քարավաններ Եփրատից», որը պատմելու է Դեր Զորի մասին:

Հուսանք, որ անվանի բեմադրիչի այս ֆիլմը նույնպես ժամանակին կավարտվի, եւ ինչպես ինքն է ասում, օտարներին ուղղված հերթական պատգամը կներկայացվի դպրոցականների ու ուսանողության դատին:

Կինոբեմադրիչի հետ բացառիկ հարցազրույցը կտպագրվի «Օրեր» համաեվրոպական ամսագրում:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ,
Պրահա

Թուրք գրող Քեմալ Յալչընի հանդիպումը Նյու Յորքի հայ եւ օտարազգի մտավորականների հետ

Անցյալ տարի Երեւանում Գերմանիայի Հայոց թեմի առաջնորդ Գարեգին արք. Բեկչյանի աջակցությամբ Երեւանում լույս տեսավ թուրք գրող Քեմալ Յալչընի «Հոգիս քեզանով է զմայլվում» գրքի հայերեն թարգմանությունը: Թեքեյան մշակութային միության հրավերով ԱՄՆ-ի հայաշատ մի շարք քաղաքներում հայ համայնքների ներկայացուցիչների հետ (Դետրոյթ, Չիկագո, Բոստոն, Ֆիլադելֆիա) տեղի ունեցան Քեմալ Յալչընի հետ հանդիպումները: Ամենաուշագրավը դրանցից ապրիլի 15-ին Նյու Յորքի Գավուգջյան հանդիսասրահում տեղի ունեցածն էր, որին բացի հայ մտավորականներից, ներկա էին նաեւ շատ օտարազգիներ:

ԹՄՄ Նյու Յորքի մասնաճյուղի ատենապետ Նորայր Մկրտչյանը ներկայացրեց հանդիպման ազգային քաղաքական նշանակությունը: Սա իր տեսակի մեջ առաջին գրական փորձն էր, երբ թուրք գրողը սրտացավորեն ու հարազատորեն պատմում է հայ մարդու ճակատագրի մասին՝ ընթերցողին, ժամանակին ու պատմությանը հանձնելով գրավոր պատառիկներ ճշմարիտ իրականությունից, հենվելով հուշագրության եւ փաստագրության վրա:

22 տարի ապրելով գերմանական Բոխում քաղաքում, թուրքերեն դասավանդելով դպրոցում, Քեմալ Յալչընն իր երկարամյա ճամփորդությունների ընթացքում հանդիպել է եւ հույների, եւ հայերի, այդ թվում նաեւ՝ 1915 թ. վերապրողների հետ: Այս հանդիպումներից ու անմիջական զրույցներից է ծնունդ առել վեպը, որը վավերական անձերի իրական հուզիչ պատմությունների վրա կառուցված ստեղծագործություն է: Վեպի հերոսներն Անատոլիայի խորքերում փնտրվող հայերն են, որոնց թիվը հազարների է հասնում: Այժմ հեղինակը պատրաստում է նոր հրատարակություն:

«Զոհրապ» տեղեկատվական կենտրոնի տնօրենի օգնական պրն Արամ Արքուն ներկայացրեց թուրք գրողին: Լավատեղյակ թուրքերենին եւ օսմաներենին մեկնաբանեց վեպի գեղարվեստական եւ պատմական արժեքը զուտ, առանց ավելորդ ներբողականների:

Քեմալ Յալչընն իր ելույթն սկսեց Վահան Թեքեյանի «Հավերժահարդար» բանաստեղծության թուրքերեն թարգմանությամբ, իր խոսքում հիացմունքով հիշատակեց նաեւ Գրիգոր Զոհրապի կատարած դերի մասին օսմանյան իրականության քաղաքական եւ սոցիալական հարաբերությունների եւ հայ գրական կյանքի մեջ:

ԹՄՄ-ի կազմակերպած այս հանդիպումն օրինակելի համարելով, նախաձեռնողները հույս են հայտնում շարունակել նմանօրինակ հանդիպումները հայասեր ուրիշ թուրք մտավորականների հետ եւս:

Այս մասին տեղեկացանք ՌԱԿ մամլո Կենտրոնական դիվանի հաղորդագրությունից:

Մ. Բ.

ԱԶԳԻ ՆԱԽՕՐԵԻՆ

«Չավարտվածը»

Գերմանիայում եւ նրա սահմաններից դուրս Ֆիշերի աստղը շարունակում է պայծառ մնալ

«Ո՞վ է Գերմանիայում ամենասիրելի քաղաքական գործիչը» հարցին 1998-2002-ին հրապարակված բոլոր վարկանիշային տվյալները իրազեկում են ԳԴՀ արտգործնախարար Յոշկա Ֆիշերը: Սերն ու հարգանքը նրա հանդեպ վերջին երկու տարում եթե չեն աճել, ապա նվազելու միտում էլ կարծես չունեն. մեր զրույցներում սոցիալական տարբեր շերտերի քաղաքացիներ եթե հիասթափված էլ են երկրում ղեկավարող կարմիր-կանաչ կոալիցիայից եւ չեն թաքցնում, թե հաջորդ ընտրություններում հազիվ թե ձայն տան երկրի «կարմիր» վարչապետ Գերտին (Գերհարդ Շրյոդերին), այդուհանդերձ փոխվարչապետին ուժերը սպառած չեն համարում: «Չվերջացածը» կամ «Չավարտվածը» («Der Unvollendete. Das Leben des Joschka Fischer» իմ թարգմանած որ վերնագիրը կուզեք), հենց այսպես էլ վերնագրված է նրա մասին 2002-ին «Ցայթի» եւ «Թագեսշպիգելի» երկու լրագրողների լույս ընծայած Ֆիշերի կենսագրականը, ուր հետաքրքրական շատ բան կարելի է գտնել: Ամենամեծ դրոշմը, որ թողել է կյանքը Ֆիշերի վրա, սեփական խոստովանությամբ, 1968-ին ֆրանկֆուրտյան համալսարանական ընդդիմադիրների թատերաբեմում փողոցային մարտերի կոշտ իրականությունը ճանաչելն է եղել: Բավականաչափ հետաքրքրական է, թե ինչպես է ուսումնառությունն ընդհատած, ձախերին հարող, դասակարգային պայքարի առաջամարտիկը դառնում Բունդեսթագի պատգամավոր, այնտեղից՝ Հեսսեն երկրամասի բնապահպանության՝ առաջին «կանաչ» նախարարը, 1998-ից՝ արտգործնախարար, նաեւ կարողանում միավորել իր կուսակցության բոլոր թեւերը՝ որեւէ անգամ այդ կուսակցության նախագահ չլինելով:

«Der Unvollendete»-ն Շուբերտի համանուն սիմֆոնիայի անունն է, մեր զրույցում ասում է Գերմանախոս ճառագիրների միության անդամ, Բունդեսթագում Ազատ դեմոկրատական կուսակցության (FDP) գլխավոր քարտուղար Կոռնելիա Փիփերի անձնական ռեֆերենտ Վազրիկ Բազիլը, Ֆիշերի կենսագրականի վերնագրի իր բացատրությունը ներկայացնելով՝ հավանաբար ուզում են ասել, որ այս մարդն իր վերջակետին չի հասել, իր զիգզագ կյանքը դեռ շարունակելու է: Ֆիշերի կյանքը հարթ չի եղել՝ առաջ գեր էր, հետո չափից ավելի նիհարեց, առաջ ազատ հագուստ էր կրում, այժմ ծայրաստիճան էլեգանտ եւ խնամված է: Նախկինում իբրեւ Կանաչների ներկայացուցիչ կամ կարկառուն դեմք դեմ էր պատերազմին, բայց Գերմանիան առաջին անգամ նրա պաշտոնավարման օրոք իր սահմաններից դուրս զորք ուղարկեց՝ Կոսովո: Դրանով ցույց տվեց, թե տնտեսական կշռին համարժեք քաղաքական մեծ դերակատարում ունի Եվրոպայում»: «Ինչո՞ւ է Ֆիշերն այդքան սիրելի», մեր հարցին Բազիլը նկատել է տալիս. «Գերմանիայում ամենասիրվածը արտգործնախարարներն են լինում, որովհետեւ նրանք երկրի ներքին կյանքի մեջ չեն մտնում (հարկերի ավելացում եւ նման բաներ): Պակաս սիրված չէր Գենշերը: Իմ կարծիքով, Ֆիշերի պարագայում հենց այդ զիգզագ ընթացքը շատ բան է պայմանավորում՝ շատ «մարդկային» է դարձնում քաղաքական գործչին, պաշտոնյային: Ի դեպ, Գենշերը շատ բարձր է գնահատում Ֆիշերին»:

Ասում են, թե խոյի համաստեղության տակ ծնված լինելն էր նախարար Ֆիշերին համարձակություն տալիս ջինս ու սպիտակ մարզակոշիկներ կրելու (դրանք այժմ, ի թիվս այլ նմանատիպ «արժեքների», պահվում են Բոննի թանգարանում) կամ հանգիստ վերաբերվելու

այն փաստին, թե ինքը որեւէ համալսարան չի ավարտել, թե Մայնի Ֆրանկֆուրտում վկայական ստանալուց հետո մի կարճ ժամանակ աշխատել է իբրեւ տաքսու վարորդ: Սա մյուս պաշտոնյաներից միակ տարբերությունը չէ. Ֆիշերը հումորը երբեք չի կորցնում, զգայուն, նրբանկատ դիվանագետ է, որ դրամատիկ, ճգնաժամային պահերին իր ուղիղ, անկեղծ դիրքորոշմամբ կարողանում է համոզել: Ասում են՝ եզակիներն են օժտված բանակցելու նրա կարողությամբ:

Յոզեֆ Մարտին (Յոշկա) Ֆիշերը ծնվել է 1948-ի ապրիլի 12-ին Գերաբրոննում՝ Հունգարիայից հայրենիք տեղափոխված գերմանացի մսագործի ընտանիքում: Գիմնազիայի տարիներին զբաղվում է լուսանկարչությամբ, կիսատ է թողնում, 1967-68-ից առաջին կնոջ հետ հարում է Ֆրանկֆուրտում սկիզբ առած ուսանողական բողոքի շարժմանը, իր փիլիսոփայական, հասարակաքաղաքական ուսումնառությունը տանում կարդալով Մարքսի, Մաոյի, Հեգելի հատորները, նաեւ ունկնդրելով Թեոդոր Վ. Ադորնոյին, Յուրգեն Հաբերմասին, ինչպես նաեւ Օսկար Նեգտին: Հարում է Գերմանական սոցիալիստական ուսանողական միությանը՝ պաշտոնապես որեւէ համալսարանում չարձանագրվելով: 1968-1975-ին անդամակցում է ձախակողմյան հեղափոխական պայքարին, այդ տարիների նրա ակտիվ հանրահավաքային պայքարը, որ երբեմն ուղեկցվում էր ոստիկանների հանդեպ նպատակային բռնարարքներով, հաճախ են մտաբերում քաղաքական ընդդիմադիրները, թեպետ Ֆիշերն ինքն էր 1977-ից արդեն հետ կանգնել անկազմակերպ այդ գործունեությունից՝ այլընտրանքային, ձախ ուղղվածությամբ տրամադրությունները «հավաքելով» 1980-ից հիմնված Կանաչների կուսակցության մեջ՝ ուժեղ քաղաքական կազմակերպության մեջ տեսնելով հետագա նպատակների իրագործումը: 1983-ից Բունդեսթագում ընտրված Ֆիշերն աչքի ընկավ որպես հռետոր, երբեք գրավոր ձեւակերպումների գերին չէր լինում, կոշտ քննադատում էր քաղաքական ընդդիմադիրներին: Շատերը կարծում են, թե նրա հաջողության բանալին իր կուսակիցներից մի մասի համեմատ արմատականության փոխարեն իրատեսությունը նախընտրելն է: 1985-ից Հեսսենի երկրամասում աշխատանքի անցած Գերմանիայում առաջին «կանաչ» նախարարն աչքի էր ընկնում ոչ միայն իր ոչ կոնվենցիոնալ արտաքին տեսքով, այլեւ նույնքան ոչ կոնվենցիոնալ հրապարակային ելույթներով:

1998-ից ԳԴՀ արտգործնախարար, փոխվարչապետ դարձած Ֆիշերն աշխարհին սկսեց ներկայանալ իբրեւ փայլուն բանագնաց. դժվար է մտաբերել մեկ ուրիշ քաղաքական գործչի, ով այսօր այդքան սիրված լինի Մերձավոր Արեւելքում. թե իսրայելյան, թե պաղեստինյան կողմը բարձր է գնահատում Ֆիշերի՝ տարածաշրջանում 2000 թվականից խաղաղություն հաստատելու պատրաստակամությունը:

«Իր թշնամիների համար նա իշխանության ձգտող օպորտունիստ է, այլոց համար՝ Գերմանիայի ամենասիրված քաղաքական գործիչը», կարդում ենք «Ֆայնենշել թայմսի» երկու տարի առաջ տպագրված հոդվածում, ուր անդրադառնալով այդ նույն քաղաքական հակառակորդների կողմից երբեմն մատնացույց արվող Ֆիշերի՝ միգուցե նախադեպը չունեցող կենսագրականին (որը 56-ամյա քաղաքական գործիչը հասցրել է հարստացնել 4, ըստ դեղին մամուլի, շուտով՝ 5 ամուսնություններով եւ երկու երեխաներով՝ 1979-ին ծնված Դավիթով եւ 1983-ին՝ Լարայով), հեղինակը նկատում է՝ այն երբեք ստվեր չի գցում այս բացառիկ հետաքրքիր անհատականության վրա:

1999-ին Ֆիշերը հրատարակեց «Առույգ եւ նիհար. իմ երկար վազքը դեպի ինձ» գիրքը, ուր խոստովանեց, թե իր քաշից 36 կգ է կորցրել: Իսկ թե ինչպես է պահում իր եւ իր երկրի կշիռը, որքան էլ փորձես բառերով բացատրել, միեւնույն է, փորձի պակաս կա. լրագրողս նախընտրում է հարցն ուղղել օրեցօր քաղաքական կշիռը կորցնող ու ֆիզիկական չափսերը բազմապատկող հայրենի գործիչներին:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

ԻՐԱՔ

Ֆալուջայում հաշտություն է կնքվել

«Հաղթանակից» հետո Իրաքում զոհվել է 511 ամերիկացի

Կոալիցիոն ուժերը եւ իրաքցի ապստամբները մեկ շաբաթ տեւած բանակցություններից հետո երեկ համաձայնագիր են ստորագրել Ֆալուջա քաղաքի շրջանում կրակը լիովին դադարեցնելու եւ խաղաղ կյանքը վերականգնելու վերաբերյալ: Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ, ըստ համաձայնագրի, ամերիկյան զորքերը վիրավորներին եւ հիվանդներին թույլ կտան ազատորեն հասնել քաղաքի հիվանդանոցներ: Բնակիչներին թույլատրված է թաղել սպանվածներին: Քաղաքում կրճատվում է պարետային ժամի տեւողությունը. երթեւեկությունն արգելվում է երեկոյան ոչ թե ժամը 7-ից, այլ 9-ից, որպեսզի քաղաքացիները կարողանան ներկա գտնվել երեկոյան աղոթքին: Նաեւ վերացվում են «շտապօգնության» մեքենաների տեղաշարժման սահմանափակումները:

Ֆալուջայում կգործեն ամերիկացի զինվորներից եւ ազգային անվտանգության ուժերի մարտիկներից կազմված պարեկախմբեր: Ոստիկանները եւ քաղաքացիները պարտավոր են զինվորականներին հայտնել քաղաքում թաքնվող զրոհայինների, հանցագործների եւ թմրադեղերի առեւտրականների մասին: Ամերիկացիները չեն հետապնդի զենքը կամովին հանձնողներին: Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտել երեկվանից:

Քաղաքում զինված հակամարտության շարունակումը ձեռնտու չէր ոչ ամերիկացիներին, ոչ էլ իրաքցիներին, քանզի ապրիլի 5-ից ծավալված մարտերի ընթացքում երկու կողմերից զոհվել է մոտ 800 մարդ, վիրավորների թիվն անցնում է 3000-ից:

Պենտագոնը երկուշաբթի օրը հրապարակեց Իրաքում ռազմական գործողությունների ընթացքում ամերիկացիների կրած կորուստներին վերաբերող վերջին զեկուցագիրը: Փաստաթղթի տվյալները վկայակոչելով Ասոշիեյթեդ պրեսը հաղորդում է, որ միայն ապրիլ ամսին Իրաքում զոհվել են ամերիկացի 99 զինծառայողներ: Սա նշանակում է, որ օկուպացիոն ուժերի կորուստներն արագորեն աճում են: Միայն շաբաթավերջին սպանվել են 18 ամերիկացիներ: Իրաքի պատերազմի ընթացքում զոհված ամերիկացիների թիվը հասնում է 706-ի, վիրավորների թիվը 3600 է: Երկու զինվոր համարվում են անհետ կորած: Ի դեպ, ամերիկացի 706 զինծառայողներից 511-ը զոհվել են անցյալ տարվա մայիսի 1-ից հետո, երբ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարեց «հաղթանակի» եւ ռազմական գործողությունների հիմնական փուլի ավարտի մասին:

Հոնդուրասը եւս Իրաքից հանում է զորքը

Ջոն Նեգրոպոնտեն կդառնա Իրաքում ԱՄՆ դեսպան

Իսպանիայի օրինակին հետեւելով, Հոնդուրասի նախագահ Ռիկարդո Մադուրոն երկուշաբթի երեկոյան հրամայել է «ամենասեղմ ժամկետում» Իրաքից դուրս բերել հոնդուրասցի 368 զինծառայողներին: Ի դեպ, Ռոյթեր գործակալությանը հայտնի է դարձել, որ Իսպանիայի վարչապետ Սապատերոյի կիրակնօրյա կարգադրությամբ սկսված իսպանական զորքի դուրսբերումը տեւելու է 1,5-2 ամիս: ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը «ափսոսանք» է արտահայտել Իսպանիայի որոշման կապակցությամբ, միաժամանակ նշելով, որ կոալիցիոն ուժերը կշարունակեն մնալ Իրաքում:

Հոնդուրասի որոշումը ընդունվեց Իրաքից իսպանական զորքի դուրսբերման որոշման հաջորդ օրը: Հոնդուրասի նախագահի դիրքորոշման փոփոխման վրա ըստ երեւույթին ազդել են Իրաքում օկուպացիոն զորքերի վիճակի վատացումը եւ միայն շաբաթավերջի օրերին ամերիկացի 18 զինծառայողների սպանությունը: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, դեկտեմբերից ի վեր հոնդուրասյան զորաբաժինն Իրաքում առնվազն 6 անգամ ենթարկվել է ականակոծության: Հոնդուրասցի զինծառայողներից մեկի վիրավորվելը պատճառ դարձավ, որ Հոնդուրասում բանավեճ ծավալվի ժամկետից շուտ (նախքան հուլիսը) Իրաքից զորաբաժնի դուրսբերման անհրաժեշտության շուրջ:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը որոշել է 2004 թ. հունիսի 30-ի իշխանափոխությունից հետո Իրաքում ԱՄՆ դեսպանի պաշտոնում նշանակել 65-ամյա հմուտ դիվանագետ Ջոն Նեգրոպոնտեին, որը ներկայումս երկրի դեսպանն է ՄԱԿ-ում: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, Իրաքում ԱՄՆ դեսպանությունը պետք է ունենա 3000 ծառայող եւ լինելու է աշխարհում ամերիկյան խոշորագույն դեսպանությունը:

Անցյալում Նեգրոպոնտեն աշխատել է Վիետնամում, Հոնդուրասում, Մեքսիկայում եւ Ֆիլիպիններում: ՄԱԿ-ում իր երկրի ներկայացուցիչն է 2001 թվականից:

Անգլիայում ձերբակալված ահաբեկիչները պայթեցնելու էին Մանչեսթրի մարզադաշտը

Ոստիկանության աղբյուրներ վկայակոչելով՝ Լոնդոնի «Սան» թերթը հաղորդում է, որ երկուշաբթի օրը Մեծ Բրիտանիայում ձերբակալվել են 10 անձինք, որոնք մտադրվել էին Մանչեսթրի «Օլդ Թրաֆորդ» մարզադաշտի տրիբունան պայթեցնել առաջիկա շաբաթ օրը կայանալիք «Մանչեսթր»-«Լիվերպուլ» հանդիպման ժամանակ:

Հիշյալ 10 մահապարտներն արդեն պատրաստել էին մի քանի պայթուցիկ սարքեր եւ ֆուտբոլային խաղի տոմսեր գնել: Ահաբեկիչները պետք է տեղեր զբաղեցնեին մարզադաշտի տրիբունայի երկրորդ հարկի ամբողջ շրջագծի երկայնքով, որպեսզի պայթյուններն ավերեին տրիբունաները եւ հազարավոր զոհերի պատճառ դառնային: «Օլդ Թրաֆորդ» մարզադաշտում տեղավորվում են 67 հազար հանդիսականներ:

Մեծ Բրիտանիայի ՆԳՆ-ում հրաժարվել են մեկնաբանել թերթի հրապարակումը: Ավելի վաղ հաղորդումներ էին հայտնվել Մանչեսթրում գտնվող բրիտանական խոշորագույն առեւտրական կենտրոնում՝ «Թրաֆորդ սենթրում» նախապատրաստվող պայթեցման մասին: Այս դեպքում եւս ՆԳՆ-ն մեկնաբանություն չէր արել, վկայակոչելով քննության գաղտնիությունը:

«Սանը» նշում է, որ մարզադաշտն ահաբեկիչների համար առավել գրավիչ թիրախ է, քանի որ խաղն ուղիղ եթերում հեռարձակվում է տասնյակ երկրներ, եւ ահաբեկչությունը ցնցող ազդեցություն կգործի միլիոնավոր մարդկանց վրա: Թերթի տվյալներով, 10 կասկածյալները կապված են «Ալ Ղաիդայի» հետ եւ իրաքցի քրդեր են կամ մաղրիբցիներ: Բոլորն էլ ձերբակալվել են բրիտանական եւ ամերիկյան հատուկ ծառայությունների լայնածավալ գործողության ընթացքում: Ահաբեկիչներից 7-ը՝ 6 տղամարդ եւ 1 կին, ձերբակալվել են Մանչեսթրում, 3-ը՝ Հարավային Յորքշիրում, Սթաֆորդշիրում եւ Վեստ Միդլենդսում:

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Քրիստոնեական ըմբռնումով եկեղեցին համարում են Հիսուս Քրիստոսի խորհրդաբանական մարմինը, երկնային հարսը, հավատացյալ ժողովուրդը՝ Աստծո երկրպագուների հավաքականությունը, ինչպես նաեւ Հիսուս Քրիստոսի արյամբ սրբված եւ արդարացված մարդը:

Քրիստոնեական եկեղեցին իբրեւ խորհրդաբանական կառույց, հոգեւոր ծիսակատարությունների, նվիրական արարողությունների կատարման վայր է երկնային իրողությունների խորհրդանշային արտահայտություններով:

Էջմիածնի մայր տաճարը հայ մատենագրության մեջ

Սուրբ Էջմիածնի Մայր տաճարը հայ հավատացյալ հանրության համար Աստծո տաճար ու սրբավայր է եղել միշտ եւ գովերգվել ու փառաբանվել է արվեստի ստեղծագործություններում՝ կերպարվեստի, մանրանկարչության եւ հատկապես հայ մատենագրության մեջ V դարից սկսած մինչեւ մեր ժամանակները:

Ագաթանգեղոսի «Հայոց պատմության» մեջ նկարագրվում է, որ Սբ. Գրիգոր Լուսավորչին պատկերված տեսիլքից հղացավ Էջմիածնի Մայր տաճարի ճարտարապետական հորինվածքը: 1700 տարի առաջ երկնառաք լույսի խորհրդանշական ուրվագծով Մայր տաճարը դարձավ խորհրդակիրը մեր քրիստոնյա ողջ կենսագրության: Երկնքի բացվածքից հորդում է աստվածային լույսը՝ ողողելով Արարատյան դաշտը եւ գվարթունների գնդի հետ Գր. Լուսավորչին երեւում է Որդին միածին եւ մուրճով բախում այն տեղանքը, որտեղ գծագրվում է ապագա տաճարը: 2003 թ. Ամենայն հայոց հայրապետի սրբատառ կոնդակով տարին ազգային-եկեղեցական կյանքում հռչակվեց Աստվածակառույց Սբ. Էջմիածնի տարի:

Սբ. Էջմիածնի հրատարակությամբ անցած տարի Հակոբ Քյոսեյանի եւ Վարդան Դեւրիկյանի աշխատասիրությամբ լույս տեսած «Սուրբ Էջմիածինը հայ մատենագրությունում» գիրքը հրաշալի ընծա է Մայր տաճարի 1700-ամյա հոբելյանին: Ստվարածավալ ժողովածուում (526 էջ) ամբողջացված է V-XIX դարերի մեր այն հոգեւոր գրական գործերը կամ դրանցից հատվածներ, որոնք նվիրված են Մայր տաճարին: Գիրքը բացվում է Գարեգին Բ կաթողիկոսի սրբատառ կոնդակով եւ հատորի հրատարակման առիթով օրհնության խոսքով:

Նմանաբնույթ հրատարակությունների փորձեր հայ իրականության մեջ նախապես արդեն կային (1902, 1912, 1996): Այս վերջին ժողովածուում V-XIX դարերում Մայր աթոռին նվիրված ստեղծագործությունները ընդգրկված են հեղինակների ժամանակային ընթացքով (5-րդ դ.-1441 թ., 1441-ից 18-րդ դարավերջ եւ 19-րդ դար) եւ ներժանրային դասակարգմամբ: Սույն հատորի ամբողջացման համար կատարված աշխատանքների ընթացքում հեղինակները օգտվել են Երեւանի Մատենադարանի ձեռագրերի համառոտ եւ ընդարձակ տպագիր ու անտիպ ձեռագրացուցակներից, հայ գրքի մատենագիտության երեք հատորներից, եւ համապատասխան ընտրված գործերը համեմատել աշխարհի տարբեր պահոցների հայկական ձեռագրերի ցուցակների նկարագրությունների հետ:

Սուրբ Էջմիածնի դերի ու նշանակության մասին (հոգեւոր-խորհրդաբանական, ազգապահպան, պետականության, ժողովրդի հարատեւության եւ այլն) ներկայացնող ստեղծագործությունների ընդարձակ մեկնաբանություն-վերլուծություն են կատարում ժողովածուն կազմողները գրքի նախամուտքում: Կատարված ծանոթագրությունները բավականին ընդարձակ, զետեղված են ինչպես առանձին բաժնում, այնպես էլ տողատակերում (սուրբգրային տեղիները):

Ժողովածուն արտացոլում է դարերի հոլովույթում Էջմիածնի Մայր տաճարի նշանակությունը հայոց հոգեւոր կյանքում, նրա դրսեւորումները գրական ստեղծագործությունների մեջ բնականաբար տարբերվելով կերպարվեստային եւ մանրանկարչական պատկերագրական արտահայտություններից, որտեղ գունային-տեսողական լուծումներն ավելի արտահայտիչ են: Մատենագիտական աղբյուրներում Մայր տաճարը հաճախ է պատկերվում խաչով պսակված լուսեղեն կամարի մեջ: Պատկերի գրական սկզբնաղբյուրը Լուսավորչի տեսիլքն է. «Եվ տեսա քաղաքի մեջ արքունի ապարանքի մոտ, ծախարակաձեւ ոսկե խարիսխ խոշոր բլրի մեծությամբ եւ նրա վրա հույժ բարձր հրեղեն սյուն, իսկ վրան ամպե խոյակ լուսեղեն խաչով»:

Հայոց հոգեւոր կյանքում Մայր տաճարն առավել ներկայացված է իբրեւ խորհրդակիր վերերկրային գոյությունների եւ վերզգայական զգացողությունների լուսակիր գաղափարների մարմնավորում: 14-15-րդ դարերի տաղերգուների ստեղծագործություններում այդ հոգեւոր խորհրդին միահյուսվում է Էջմիածնին արդեն վերագրվող ազգապահպան դերը, երբ տաճարի կանգուն լինելը հավասարազոր էր հայրենիքի հաստատությանը, իսկ որոշ դեպքերում եկեղեցուն վերապահված էր պետականության դերը:

Այս շրջանի հեղինակների տաղերում հոգեւոր ապրումների տեսլապատկերներին զուգահեռ դրսեւորվում են ազգային իղձերի արտահայտություններ՝ միտված Հայրապետական աթոռի Սուրբ Էջմիածնում հաստատվելու գաղափարին (Թովմա Մեծոփեցի, Առաքել Սյունեցի, Ստեփանոս Օրբելյան): Տաղերգուներից շատերը հայ ժողովրդի ճակատագիրն անքակտելի են համարել Սուրբ Էջմիածնից, իսկ Ն. Շնորհալին առաջինն էր, որ իր ստեղծագործությունում արտահայտեց Վաղարշապատի՝ հայ ժողովրդի ոչ միայն հոգեւոր, այլեւ քաղաքական կենտրոնի գաղափարը:

Ժամանակին տաղեր ու գանձեր են ներբողվել եկեղեցական տոներին եւ շատ ստեղծագործություններ վերաբերել են նաեւ Շողակաթի տոնին (15-րդ դարավերջին սկսվում է եկեղեցական տոնացույցերում արձանագրվել «Տոն Շողակաթի Սբ. Էջմիածնի»): Մեկ այլ խորհրդով Սբ. Էջմիածինը կապված է Արարատին իջած Նոյյան տապանի եւ Նոյ նահապետի հետ, որ ժամանակի ընթացքում ծնունդ է բերել փրկության նշանակություն: Ներկայացված ստեղծագործություններում Մայր տաճարը մեր ընդհանրական եկեղեցու ազգային վերամարմնավորման արտացոլումն է:

Սույն ժողովածուում ամփոփված են V-XIX դարերի հայ մատենագիտության երեւելի դեմքերից սկսած Ագաթանգեղոսից, վաղ եւ ուշ միջնադարի, նոր ժամանակների շուրջ 100 հեղինակների ստեղծագործություններ (Փ. Բուզանդ, Հովհ. Դրասխանակերտցի, Անանիա Սանահնեցի, Ներսես Շնորհալի, Սամվել Անեցի, Ստեփանոս Օրբելյան, Թովմա վրդ. Մեծոփեցի, Բաղդասար Դպիր, Սիմեոն Ա Երեւանցի, Մկրտիչ Ա Խրիմյան, Հովհ. Թումանյան, Մեսրոպ Թաղիադյան, Մաղաքիա պատրիարք Օրմանյան, Ռաֆայել Պատկանյան եւ այլք): Այս բոլոր գործերում Մայր տաճարը փառաբանված է իբրեւ լույսի խորհրդակիր երկնային իրողությունների մարմնավորում, որը հայոց կյանքում դարձել է նաեւ ազգապահպանման եւ հայ ինքնության երեք հիմնասյուներից ամենագլխավորը:

ՄԵԼԻՆԵ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Արա Գեւորգյանը հիմնեց նոր նվագախումբ

Օրեր առաջ տեղեկացանք, որ ճանաչված երգահան Արա Գեւորգյանը հիմնել է առայժմ եզակի ժողգործիքների նվագախումբ: Փորձերն անցկացնում են ԱՕԿՄ-ի դահլիճում, որն անվճար իրենց է տրամադրել տնօրենությունը: Ես հանդիպեցի Արա Գեւորգյանի հետ եւ խնդրեցի պատմել նվագախմբի ծրագրերի եւ պլանների մասին: Գեւորգյանը պատասխանեց. «Ես ստեղծել եմ 40 հոգանոց ժողգործիքների նվագախումբ, որը եզակի է Հայաստանում: Նվագախմբում ընդգրկված են տաղանդավոր երաժիշտներ, որոնք ավարտել են Երեւանի պետական կոնսերվատորիան, աշխատում են մեծ նվիրումով, քանի չեն խնայում, որ հայ ժողովրդական երգը մատուցվի մաքուր հնչողությամբ, առանց որեւէ օտար ելեւէջների: Երաժիշտները ընտրվել են անցկացված փառատոնի 2 փուլերի ընթացքում»: Արա Գեւորգյանը ձգտում է, որ նվագախումբը պետական կարգավիճակ եւ հովանավորություն ունենա թե՛ վարպետ կատարողների եւ թե՛ ֆինանսական առումով (այսօր նրանք չունեն նոտակալներ, եւ հանրապետության տարբեր մարզերից ժամանած երիտասարդներին, նաեւ գեղարվեստական ղեկավար եւ դիրիժոր Նորայր Դավթյանին գումարային աջակցություն է անհրաժեշտ): Արա Գեւորգյանը կարեւորեց 40 հոգանոց նվագախմբի ծնունդը, որն այսօր անհրաժեշտ է ու պարտադիր, քանի որ մեր երիտասարդությունը այսօր չի լսում ժողովրդական գործիքներով երաժշտություն: Մայիսի 2-ին Արա Գեւորգյանը Լիբանանի Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության երիտասարդաց ընկերակցության հրավերով իր 14 հոգանոց ժողգործիքների նվագախմբով մեկնում է հյուրախաղերի Բեյրութ: Տեղի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հետ (դիրիժոր՝ Հարութ Ֆազլյան) մայիսի 6,7, 8-ին համերգները տեղի կունենան Լիբանանի նախագահ Էմիլ Լահուդի անվան նորակառույց համերգասրահում: Հաջորդ հյուրախաղերը կլինեն հուլիսի 5-ին Պարսկաստանում, սեպտեմբերի 4-ին Արցախում եւ այլուր:

Հուրախություն բոլորիս Արա Գեւորգյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ իր «Ադանա» ստեղծագործության համար բառեր է գրել ամերիկացի երգիչ, ազգությամբ հոլանդացի Դենիել Դեկերը: Երգն ամբողջությամբ Հայոց ցեղասպանության ճանաչման եւ դատապարտման մասին է: Ռոբերտ Նազարյանի առաջարկությամբ եւ նախաձեռնությամբ այժմ այդ երգը ձայնագրվում է տարբեր լեզուներով: Առիթից օգտվելով, Արա Գեւորգյանը կոչով դիմեց սփյուռքում ապրող մեր բոլոր հայրենակիցներին, որպեսզի օգնեն իրենց գտնելու տարբեր ազգության երգիչների ու միջնորդեն, որ նրանք երգեն Ցեղասպանության մասին այդ երգը: Երգն արդեն պատրաստ է եւ տեղադրված է ինտերնետային իր էջում՝ www. aragevorgyan.com:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՆՈՒՄ ԵՆՔ ԱՇԽԱՐՀԻՆ

Հեռավոր Սան Պաուլոյում կբացվի «Էջմիածնի գանձերը» ցուցահանդեսը

Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի Հարավային Ամերիկա այցի օրերին Բրազիլիայի Սան Պաուլո քաղաքում մայիսի 7-20-ը կբացվի «Էջմիածնի գանձերը» ցուցահանդեսը: Այս կապակցությամբ Հայաստան է ժամանել Սան Պաուլոյի «Պինակոտեկա» թանգարանի տեխնիկական տնօրեն Մարսելո Առաուջոն՝ տեղի Ռամկավար ազատական կուսակցության ատենապետ Օշին Մոսիկյանի ուղեկցությամբ: Պրն Մոսիկյանը զբաղվում է կտավների վաճառքով, ունի անձնական հավաքածու:

«Պինակոտեկա» թանգարանում ամեն տարի կազմակերպվում է մոտ 40 ցուցահանդես, ցուցադրվում են տարբեր հնագույն, միջնադարյան եւ ժամանակակից արվեստի նմուշներ, հավաքածուներ, քանդակագործական եւ այլ աշխատանքներ: Այցելուների թիվը տարեկան մոտ 350 հազար է: Վերջերս թանգարանում բացվել է Օգյուստ Ռոդենի աշխատանքների ցուցահանդեսը: Թանգարանը լայն հնարավորություններ ունի բարձրարժեք ու բազմաբնույթ ցուցահանդեսների կազմակերպման համար: Ավելացնենք, որ այցելուների մեջ մեծ թիվ են կազմում դպրոցականները, որովհետեւ դպրոցների գեղարվեստի ուսուցիչների համար թանգարանում մշտապես կազմակերպվում են դասընթացներ:

Մարսելո Առաուջո, Օշին Մոսիկյան եւ Շահեն Խաչատրյան

Այս բավականին մեծ համբավ ունեցող թանգարանում առաջին անգամ կցուցադրվեն հայկական արվեստի նմուշներ: «Էջմիածնի գանձերը» ցուցահանդեսի համար Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի Գանձարանից ընտրվել են 75 նմուշներ. խաչեր, բուրվառներ, ասեղնագործ աշխատանքներ, մանրանկարներ եւ եկեղեցական արարողությունների ժամանակ օգտագործվող այլ իրեր:

«Գանձարանի ցուցանմուշների պատկերները տեսել էի Բրազիլիայում, սակայն դրանց բնօրինակները տեսնելով էլ ավելի գնահատեցի դրանց գեղարվեստական արժեքը, տպավորությունս խորացավ ու ամբողջապես հասկացա դրանց կարեւորությունն ու նշանակությունը», մեր զրույցի ժամանակ ասաց պրն Առաուջոն:

Մեր զրույցին մասնակցում էր պրն Մոսիկյանը, որը նաեւ թարգմանչի դեր էր կատարում, քանի որ պրն Առաուջոն խոսում էր պորտուգալերեն:

«Հարավային Ամերիկայում հայ արվեստն այս մակարդակով դեռ չի ցուցադրվել: Վստահ եմ, որ ցուցահանդեսի օրերին Սան Պաուլո կժամանեն Ուրուգվայի, Կորդովայի գաղթօջախների հայերը, որովհետեւ այդպիսի մեծ ցուցադրություն նրանց ով գիտի, թե երբ բախտ կվիճակվի տեսնել», իր հերթին ասաց պրն Մոսիկյանը:

Ցուցահանդեսի ընթացքում ամեն չորեքշաբթի դասախոսություններ կլինեն հայկական մշակույթի, գաղթօջախների ու հայոց պատմության մասին: Դասախոսություններով հանդես կգան Սան Պաուլոյի համալսարանի հայագիտության բաժնի դասախոս Սոսի Ամիրալյանը, Հայկանուշ Սարյանը, ինչպես նաեւ հայաստանցի արվեստաբան Շահեն Խաչատրյանը, որն այցելուներին կպատմի 19-րդ եւ 20-րդ դարերի հայ նկարիչների մասին: Ցուցասրահում շարունակաբար կհնչի հայկական հոգեւոր երաժշտություն, կկազմակերպվեն հանդիպումներ, մամուլի ասուլիսներ՝ հայ մշակույթը տեղի հասարակությանը հնարավորինս ճանաչելի դարձնելու նպատակով:

Հենց այդ մեծ տպաքանակով, պորտուգալերեն եւ անգլերեն լեզուներով կհրատարակվի «Էջմիածնի գանձեր» կատալոգը, որը կտարածվի պետական գրադարաններում, կվաճառվի գրախանութներում: Կատալոգի նյութերը գրել է արվեստաբան Շահեն Խաչատրյանը՝ մանրամասն բացատրելով հայ քրիստոնեական արվեստի առանձնահատկությունները:

Մարսելո Առաուջոն առաջին անգամ է Հայաստանում, ստացել է Ամենայն հայոց հայրապետի օրհնությունը, այցելել է Ս. Էջմիածնի Գանձատուն, Ազգային պատկերասրահ, Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարան եւ այլ վայրեր:

«Մարտիրոս Սարյանի արվեստն ինձ համար ուղղակի անակնկալ էր, չէի սպասում, որ այստեղ արվեստի այդպիսի սքանչելի գործեր կտեսնեմ: Չափազանց տպավորիչ էր: Այնքան ոգեւորված եմ, որ մտածում եմ պայմանավորվածություն ձեռք բերել մոտ ապագայում նոր ցուցահանդեսներ կազմակերպելու համար: Ինչքան հաճելի էր հայոց հնագույն արվեստը ճանաչելը, անպայման հիացմունքս կհայտնեմ բրազիլացի ժողովրդին», ասաց պրն Առաուջոն:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԹԵՔԵՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
«ԹԵՔԵՅԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ»
ՆՈՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ
2, 3, 4 մայիս, 2004 թ.

ՀՐԱՆՏ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ
«ԱՇՆԱՆ ԱՐԵՎ»
ԱԳՈՒՆԻ ԴԵՐՈՒՄ
Հայաստանի ժողովրդական դերասանուհի, պետական մրցանակի դափնեկիր
ՎԻՈԼԵՏԱ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ
ԴԵՐԵՐՈՒՄ
ԱՐԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ, ՍԱԹԵՆԻԿ ԳՅՈՒԼԲԵԿՅԱՆ, ՓԱՅԼԱԿ ՉՈԲԱՆՅԱՆ,
ԱԼԲԵՐՏ ԵԶԻԿՅԱՆ
ԲԵՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԱՐՏԱՇԵՍ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ
Ներկայացումները տեղի կունենան
Երեւանի պատանի հանդիսատեսի թատրոնում
Սկիզբը՝ ժամը 19:30
ԹԱՏՐՈՆԻ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ
Հայաստանի պետական մրցանակի դափնեկիր
ԱՐՏԱՇԵՍ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Տոմսերի համար զանգահարել Թեքեյան մշակութային միություն
Հեռ. 57-02-83, 55-26-32

Կորուսյլն եզրափակիչի մասնակիցները

Ֆուտբոլի Հայաստանի «Անկախության» գավաթի 13-րդ խաղարկությունը մոտենում է վերջնագծին: Այսօր կկայանան գավաթի կիսաեզրափակիչի պատասխան հանդիպումները, որոնք կանվանեն եզրափակիչի մասնակիցներին: Պատվավոր մրցանակի համար մեկնարկի դուրս եկած 18 թիմերից այսօր ասպարեզում մնացել է 4 թիմ: Եզրափակիչի ուղեգրերի համար մրցավեճի կբռնվեն «Միկան» ու «Փյունիկը», «Բանանցն» ու «Շիրակը»: Հիշեցնենք, որ մրցակիցների միջեւ կայացած առաջին հանդիպումներում տարբեր արդյունքներ են գրանցվել: Այսպես, Փյունիկի» մարզադաշտի մարզադաշտում փյունիկցիներին ու «Միկայի» ֆուտբոլիստներին այդպես էլ չհաջողվեց գրավել դարպասները: Այնպես որ, այսօր Ոսկեհատում պետք է վճռվի եզրափակիչի ուղեգրի հարցը: Հետաքրքրական է, որ թե «Միկան», թե «Փյունիկը» գավաթի ընթացիկ խաղարկությունում դեռեւս գոլ բաց չեն թողել: «Միկան» գավաթի նախորդ խաղարկությունում էլ նվաճել էր գավաթը՝ դարպասը պահելով անառիկ: Այնպես որ, գավաթի խաղարկություններում թիմն արդեն 12 խաղ գոլ բաց չի թողնում: Դա յուրօրինակ ռեկորդ է: Փոխարենը աշտարակցիներն աչքի են ընկել արդյունավետությամբ՝ խփելով 17 գոլ: «Փյունիկն» էլ դարձել է 16 գոլի հեղինակ: Այնպես որ, երկու թիմերի մրցավեճը մեծ հետաքրքրություն է ներկայացնում: Նշենք, որ գավաթի մրցաշարերում 3-րդ անգամ են հատվում «Միկայի» եւ «Փյունիկի» ճանապարհները, ընդ որում բոլոր հանդիպումներն էլ կայացել են կիսաեզրափակիչում: 2001 թ. երկու խաղերում էլ հաղթել է «Միկան» միեւնույն 2-1 հաշվով: Անցնելով եզրափակիչ, «Միկան» նվաճեց գավաթը «Արարատին» հաղթելով 11 մ հարվածներով (հիմնական ժամանակում՝ 1-1): Հաջորդ տարի արդեն «Փյունիկը» հաղթեց երկու խաղերում (4-1, 3-1) եւ մտնելով եզրափակիչ, առավելության հասավ «Զվարթնոցի» նկատմամբ (2-0):

Կիսաեզրափակիչ մյուս խաղում «Բանանցը» Աբովյանում հյուրընկալելու է «Շիրակին», որին առաջին խաղում զիջել է 0-2 հաշվով: Ինչ խոսք, «Բանանցի» խնդիրը չափազանց դժվարին է: Անեն դեպքում, «Բանանցը» պետք է մեծ ջանքեր ներդնի ուղեգրին տիրելու համար: Մինչ օրս գավաթի մրցաշարերում մրցակիցները հանդիպել են միայն մեկ անգամ: 1993 թ. Գյումրիում «Շիրակը» հաղթել էր 2-1 հաշվով, իսկ Աբովյանում խաղն ավարտվել ոչ-ոքի (1-1): Սակայն մտնելով եզրափակիչ, «Շիրակը» զիջեց «Արարատին» (1-3): Գյումրեցիներն առայժմ գավաթի խաղարկություններին ամենաանհաջողակ ֆուտբոլիստներն են: Նրանք 3 անգամ հանդես են եկել եզրափակիչում եւ բոլոր հանդիպումներում էլ պարտվել են:

Վրաստանի իշխանությունները դեմ են Բաթումում առաջնությունն անցկացնելուն

Շախմատի աշխարհի կանանց առաջնությունն ինչպես եւ նախատեսված էր, կանցկացվի Վրաստանում: Սակայն ոչ թե Թբիլիսիում, այլ Աջարիայի մայրաքաղաք Բաթումում: Այս մասին համաձայնագիր է ստորագրվել ՖԻԴԵ-ի նախագահ Կիրսան Իլյումժինովի եւ Աջարիայի առաջնորդ Ասլան Աբաշիձեի միջեւ: Աշխարհի թագի համար մրցամարտը կանցկացվի այս տարվա մայիսի 23-ից հունիսի 7-ը: Մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը կկազմի 500 հազար դոլար: Շախմատասերներին հիշեցնենք, որ նախորդ առաջնությունը կայացել էր գրեթե մեկուկես տարի առաջ Մոսկվայում: Աշխարհի չեմպիոնուհու տիտղոսը նվաճել էր չին շախմատիստուհի Չժու Չենը, որը եզրափակիչում պարտության էր մատնել ռուսաստանցի Ալեքսանդրա Կոստենյուկին:

Աշխարհի առաջնությունը Բաթումում անցկացնելու լուրը սվիններով են ընդունել Վրաստանի իշխանությունները: Երկրի արտգործնախարարությունը պաշտոնական նամակ է հղել ՖԻԴԵ-ի նախագահին, որով խորհուրդ է տալիս հրաժարվել առաջնությունը Բաթումում անցկացնելու գաղափարից: Իր հերթին Վրաստանի մշակույթի եւ սպորտի նախարար Գեորգի Գաբաշվիլին հայտարարել է, որ Բաթումում ֆրեածին իրադրության պայմաններում հնարավոր չէ ապահովել շախմատիստուհիների անվտանգությունը: Նա նաեւ ավելացրել է, որ այդ մրցաշարի անցկացումով Ասլան Աբաշիձեն ցանկանում է թաքցնել բոլոր իրավախախտումները: Նշենք, որ առաջնությանը մասնակցելու են վրաց 7 շախմատիստուհիներ:

Իսկ ահա այլ տեսակետ է հայտնել աշխարհի նախկին չեմպիոնուհի Նոնա Գափրինդաշվիլին: Նա անհասկանալի է համարել Վրաստանի իշխանությունների վարքագիծը՝ նշելով, որ մասնակիցներին բնավ էլ ոչ մի վտանգ չի սպառնում: Դա պարզապես քաղաքականություն է, որը ոչ մի կապ չունի շախմատի հետ:

«Միլանը» վերադարձրեց չեմպիոնների գավաթը

Չեմպիոնների լիգայի ներկայիս գավաթակիր «Միլանը» հանդիսավոր պայմաններում պատվավոր մրցանակը հանձնեց գերմանական Գելզենկիրխեն քաղաքի իշխանություններին: Հենց այդ քաղաքում մայիսի 26-ին կայանալիք եզրափակիչ հանդիպումից հետո հայտնի կդառնա չեմպիոնների նոր գավաթակիրը: Հանդիսության ժամանակ գավաթը հանձնվեց ՈՒԵՖԱ-ի գործադիր տնօրեն Լարս Կրիստեր Օլսոնին, որն էլ իր հերթին մրցանակը հանձնեց Գելզենկիրխենի քաղաքապետ Օլիվեր Վիտկեին:

«Միլանի» պատվիրակությունը գլխավորում էր Չեզարե Մալդինին՝ թիմի ներկայիս վետերան Պաոլո Մալդինիի հայրը, որը ժամանակին հանդես է եկել հանրահայտ ակումբում: Հենց նա էլ իր թիմակիցների հետ 1963 թ. առաջին անգամ նվաճել էր չեմպիոնների գավաթը՝ եզրափակիչում հաղթելով պորտուգալական «Բենֆիկային»: Հյուրերի թվում էր նաեւ «Միլանի» եւ Իտալիայի հավաքականի մեկ այլ անվանի պաշտպան Ֆրանկո Բարեզին:

Չեմպիոնական բարձունքը նվաճված է

Շոտլանդիայի առաջնության 33-րդ տուրում 1-0 հաշվով հաղթելով «Կիլմառնոկին», «Սելթիկը» մեկամյա ընդմիջումից հետո ժամկետից շուտ նվաճեց երկրի չեմպիոնի տիտղոսը: Թիմին հաղթանակ պարգեւեց 32-րդ րոպեին բուլղարացի Ստիլյան Պետրովի խփած միակ գնդակը: «Սելթիկը» 39-րդ անգամ արժանացավ ոսկե մեդալների: 1888 թ. հիմնադրված Եվրոպայի հնագույն ակումբներից մեկը երկրի չեմպիոնի տիտղոսին առաջին անգամ արժանացել էր 1893 թ.: 1890 թ. անցկացվող Շոտլանդիայի առաջնությունում ոսկե մեդալների համար մրցավեճը հիմնականում ընթացել է «Սելթիկի» եւ «Գլազգո Ռեյնջերսի» միջեւ: Վերջինս Շոտլանդիայի ամենատիտղոսակիր թիմն է եւ 50 անգամ նվաճել է չեմպիոնի կոչումը:

Ընթացիկ առաջնությունում «Սելթիկն» անվիճելի առաջատարն է եւ դուրս է մրցակցությունից: Անցկացված 32 հանդիպումներում թիմը տոնել է 29 հաղթանակ, 3 խաղ ավարտել ոչ-ոքի: Տպավորիչ է նաեւ խփած եւ բաց թողած գնդակների տարբերությունը՝ 98-18: 2-րդ տեղում ընթացող «Գլազգո Ռեյնջերսի» ֆուտբոլիստները 33 խաղում վաստակել են 74 միավոր (+23=5-5, 66-26): Արծաթե մրցանակակիրը 19 միավորով գերազանցում է 3-րդ տեղում ընթացող «Հարտսին»:

«Բազելի» դիրքերն անսասան են

Շվեյցարիայի առաջնության անվիճելի առաջատար «Բազելը» անհաջող հանդես եկավ 30-րդ տուրում՝ 0-3 հաշվով զիջելով «Արաու» թիմին: Չնայած պարտությանը, «Բազելի» դիրքերն անսասան են եւ չեմպիոնության հարցը կասկած չի հարուցում: Վերջին խաղերում այնքան էլ հաջող չի խաղում «Ցյուրիխը», որում հանդես է գալիս Արթուր Պետրոսյանը: Սեփական հարկի տակ ցյուրիխցիները ոչ-ոքի (2-2) ավարտեցին հանդիպումը «Սենտ Գալենի» հետ: «Ցյուրիխը» 38 միավորով 4-րդ տեղում է եւ 10 միավորով է զիջում «Սերվետին»: Վերջինս սեփական հարկի տակ 0-2 հաշվով պարտվեց «Յանգ Բոյզին»՝ այդ թիմից միավորների տարբերությունը հասցնելով 11-ի: Երկրի գավաթը նվաճելուց հետո «Վիլը» սեփական դաշտում 1-5 հաշվով զիջեց «Գրասհոփերսին»:

Հավաքականի ֆուտբոլիստները դժգոհ են ֆեդերացիայից

Բուլղարիայի ազգային հավաքականի ֆուտբոլիստներն իրենց դժգոհությունն են հայտնել երկրի ֆուտբոլային միության գործունեությունից: Պլամեն Մարկովի սաները ֆեդերացիայից պահանջել են ավելացնել հավաքականում հանդես գալու համար նախատեսված պարգեւավճարը եւ այսուհետեւ 800 եվրոյի փոխարեն վճարել 1500 եվրո: Բուլղարիայի հավաքականի ավագ Ստիլյան Պետրովը, որը հանդես է գալիս շոտլանդական «Սելթիկում», նշել է, որ համախ ֆուտբոլիստներին հին մարզահամազգեստ է տրվում: Բացի այդ, նա անթույլատրելի է համարել հավաքականի խաղերի մեկնումը երկրորդ դասի ինքնաթիռներով, ուղեւորների հետ միասին:

Հավաքականի ֆուտբոլիստները դժգոհ են նաեւ Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլ մտնելու համար ՈՒԵՖԱ-ից ստացված գումարի բաշխումից:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Մեկնարկում է առաջին խմբի առաջնությունը

Ապրիլի 23-ին կտրվի ֆուտբոլի Հայաստանի առաջին խմբի առաջնության մեկնարկը: Երկու շրջանով անցկացվելիք մրցաշարին կմասնակցեն 16 թիմեր: Սակայն նրանցից ոչ բոլորը հնարավորություն ունեն պայքարելու բարձրագույն խմբի միակ ուղեգրի համար, քանի որ, մրցակարգի համաձայն, դուստր թիմերն իրավունք չունեն հանդես գալու ուժեղագույնների խմբում: Փաստորեն, բարձրագույն խմբի ուղեգրի համար մրցավեճի կբռնվեն հետեւյալ 9 թիմերը. «Վաղարշապատ» էջմիածին, «Արարատ» Երեւան, «Լեռնային Արցախ» Երեւան, «Դինամո» Երեւան, «Լոկոմոտիվ» Երեւան, «Լոռի» Վանաձոր, «Նորք Մարաշ» Երեւան, «Գանձասար» Կապան, «Արաքս» Արարատ: Առաջնության մասնակիցների թվում են նաեւ 7 դուստր թիմեր՝ Երեւանի «Բանանց-2», «Բանանց-3», «Փյունիկ-2», «Փյունիկ-3», «Դինամո ՌԶ», Աշտարակի «Միկա-2» եւ Չարենցավանի «Զենիթ» ակումբները: Առաջնությունն իր վերջնագիծը կհասի նոյեմբերի 6-ին:

Առաջնությունում երկիշխանություն է

Ֆուտզալի ՀՀ առաջնության 4-րդ տուրի հանդիպումներից հետո մրցաշարային աղյուսակում երկիշխանություն է հաստատվել: 4-րդ անընդմեջ հաղթանակները տոնեցին «Պոլիտեխնիկն» ու «Ցայկուտը»՝ համապատասխանաբար պարտության մատնելով «Սպիտակ տնակին» (17-2) եւ «Արախսին» (10-6): Նրանցից 3-ական միավոր պակաս են վաստակել «Փյունիկն» ու «Թայ Գրիգը»: Փյունիկցիները մեկնարկում պարտվելուց հետո 3-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեցին՝ առավելության հասնելով «Թայ Գրիգի» նկատմամբ: Վերջինս առաջնությունում անդրանիկ պարտությունը կրեց: «Գյումրին» 17-5 հաշվով հաղթեց «Մոսս գրուպին», իսկ Գավառի պետհամալսարանի թիմը պարտության մատնեց «Մալաքիային» (9-5):

Մրցավարները պատժվել են

Ինչպես տեղեկացանք ՀՖՖ մամուլի ծառայությունից, ՀՖՖ մրցավարական բաժինը եւ ՀՖՖ մրցավարական կոմիտեն՝ ՀՖՖ նախագահ Ռ. Հայրապետյանի հանձնարարությամբ, քննարկել են ս.թ. ապրիլի 8-ին ՀՀ ֆուտբոլի ազգային առաջնության բարձրագույն խմբի «Լեռնագործ-Արարատ»-«Փյունիկ» հանդիպման ժամանակ ՖԻՖԱ-ի մրցավար Արարատ Ճաղարյանի վարքագիծը, որը հանդիսականների՝ իր հասցեին հնչած հայհոյանքներին պատասխանել է հայհոյանքներով, ինչին արձագանքել են նաեւ «Հայկական ժամանակ» եւ «Ֆուտբոլ ռեւյու» թերթերը: Մրցավարական կոմիտեն քննարկել է նաեւ մրցավարի օգնական Գեղամ Վարդանյանի վարքագիծը, որը նույն խաղի ժամանակ թույլ է տվել մրցավարին ոչ վայել արարք՝ թքելով դեպի իրեն հայհոյող հանդիսականները:

Մրցավարական կոմիտեի որոշմամբ Արարատ Ճաղարյանը եւ Գեղամ Վարդանյանը զրկվել են մրցավարությունից 4 մրցափուլով: Միաժամանակ առաջարկվել է դիմել ՀՀ ոստիկանությանը՝ համապատասխան միջոցառումներ ձեռնարկել մարզադաշտերում կարգ ու կանոնի ապահովման ուղղությամբ, ինչպես նաեւ ՀՖՖ կարգապահական կոմիտեին առաջարկվել է քննարկել վերոհիշյալ «Լեռնագործ-Արարատ»-«Փյունիկ» հանդիպման ժամանակ դաշտի տեր հանդիսացող «Լեռնագործ-Արարատ» թիմի ղեկավարության հարցը՝ մարզադաշտում պատշաճ կարգ ու կանոն չապահովելու համար:

Նվազագույն խնդիրը կիսաեզրափակիչ մտնելն է

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության մեկնարկին քիչ ժամանակ է մնացել: Մասնակից 16 հավաքականները լրջորեն են նախապատրաստվում եվրոպական ֆուտբոլի խոշորագույն ստուգատեսին, իսկ մարզիչները նաեւ զանազան կանխատեսումներ են կատարում: Այսպես, Պորտուգալիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Լուիս Ֆելիպե Սկոլարին նշել է, որ եթե իր սաները Եվրոպայի առաջնությունում կիսաեզրափակիչ չմտնեն, ապա դա կհամարի ձախողում: Բրազիլացի մասնագետը գոհ է հավաքականի նախապատրաստական աշխատանքների ընթացքից, որ կոլեկտիվում հիանալի մթնոլորտ է, զգում է ֆուտբոլիստների աջակցությունը եւ պետք է որ պորտուգալացիները հաջող հանդես գան Եվրոպայի առաջնությունում, թեեւ շատերը դրան չեն հավատում: Սկոլարին նաեւ նշել է, որ իր համար բավական հեշտ է պորտուգալական «աստղերի» հետ աշխատելը, քանի որ նրանք աստղային հիվանդությամբ չեն տառապում:

Գլխավոր մարզչի ճակատագիրն ամբողջովին կախված է Եվրոպայի առաջնությունում հավաքականի ցույց տված արդյունքից: Եթե վերը նշված խնդիրը հավաքականը չկարողանա կատարել, ապա Սկոլարին կհեռանա գլխավոր մարզչի պաշտոնից:

Լավագույնը Ռոյ Մաքայն է

«Կիկեր» ամսագրի հարցման արդյունքներով Մյունխենի «Բավարիայի» հոլանդացի հարձակվող Ռոյ Մաքայը ճանաչվել է մարտ ամսվա բունդեսլիգայի լավագույն ֆուտբոլիստ: Լավագույնի կոչման համար պայքարում Ռոյ Մաքայը ստացել է ձայների 50 տոկոսից ավելին՝ գերազանցելով «Համբուրգի» ֆուտբոլիստ Մագնուս Արվիդսոնին եւ «Բայերի» հարձակվող Դիմիտար Բերբատովին: Մաքայն իրեն լավ դրսեւորեց մարտյան 4 հանդիպումներում՝ խփելով 5 գնդակ: Վերջին 6 հանդիպումներում նա դաշտից չի հեռացել առանց գոլի: Երկրի առաջնությունում Ռոյ Մաքայի հաշվին արդեն գրանցված է 22 գնդակ: Այնպես որ, Մաքայը գերազանցեց իր նախկին թիմակից, բրազիլացի Ջովանե Էլբերի ցուցանիշը, որն անցյալ տարի խփել էր 21 գնդակ: Հետաքրքրական է, որ Էլբերի ցուցանիշը վերջին 14 տարիների ընթացքում «Բավարիայի» ֆուտբոլիստների շրջանում լավագույնն է: Այնպես որ, Մաքայը նոր ռեկորդի հեղինակ դարձավ: Ավելացնենք, որ հոլանդացի ֆուտբոլիստն անցյալ մրցաշրջանում հանդես գալով իսպանական «Դեպորտիվոյի» կազմում, 29 գոլով դարձել էր Եվրոպայի լավագույն ռմբարկու՝ արժանանալով «Ոսկե խաղակոշիկին»:

Աֆղանստանի հավաքականը ցրվել է

Աֆղանստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան դիմել է եվրոպական երկրներին՝ խնդրելով երկրի ազգային հավաքականի 9 ֆուտբոլիստներին քաղաքական ապաստան չտրամադրել: Աֆղանստանի հավաքականն Իտալիայում ընկերական երկու հանդիպում պետք է անցկացներ տեղի ակումբներից մեկի հետ: Առաջին խաղից հետո աֆղան 9 ֆուտբոլիստներ լքել էին հավաքականը եւ թաքնվել: Ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունը խստորեն դատապարտել է հավաքականի անդամների վարքագիծը եւ հավաքականը ցրելու որոշում ընդունել:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Օրվա հետքով

Մեր դիվանագետներին արդեն 1 ամիս չի հաջողվում մուտք գործել Հասարակածային Գվինեա

Հասարակածային Գվինեայում հայաստանցի 6 օդաչուների ձերբակալումը փայլուն հավաստիքն է այն իրողության, թե օտար ափերում աշխատանք փնտրող մարդիկ որքան քիչ են պաշտպանված ամենաանհավանական ու անկանխատեսելի փորձություններից: Արդեն 1 ամիս մեր դիվանագետներին չի հաջողվում մուտք գործել Հասարակածային Գվինեա, որպեսզի տեղի ղեկավարության հետ բանակցելով հնարավոր լինի փրկել դժբախտության մեջ ընկած օդաչուներին: Երկիր մուտքի թույլտվություն ստանալու համար հայ դիվանագետները նախ պետք է կարանտինային բժշկական քննություն անցնեին, որի համար նրանց համապատասխան դեղամիջոց է ներարկվել: 10 օր անց ներարկման ազդեցությունը ստուգելուց հետո դրական եզրակացություն է տրվել: Սակայն դրանից հետո էլ վիզայի ստացման գործընթացը ձգձգվում է ամենատարբեր պատճառաբանություններով: Արդեն 2 շաբաթ հայ դիվանագետներից մեկը Եվրոպայում նստած սպասում է պատասխանի:

Հստակորեն պարզաբանված չէ, թե իրապես ինչ մեղադրանքներ են ներկայացվում հայերին, եւ նրանց դեմ հարուցված գործն ինչ փուլում է: Ինչ-ինչ տեղեկություններ ստացվում են Ռուսաստանի, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի միջոցով: Հիշեցնենք, որ, առայժմ ձեռք բերած տեղեկությունների համաձայն, հայ օդաչուներին մեղադրում են ծանրագույն հանցանքի՝ պետական հեղաշրջման փորձին մասնակից լինելու մեջ: Սակայն արտգործնախարարությունում դա հավանական չեն համարում՝ նկատի առնելով մեր օդաչուների անբասիր կենսագրությունը, նաեւ նրանց մասնագիտական ուղղվածությունը: Պայմանագրով աշխատանքը ենթադրել է բեռնափոխադրումներ: Բայց թե բեռների ինչ տեսականի է փոխադրվել, օդաչուները կարող էին եւ չիմանալ: Նրանց ներկայացվող մեղադրանքների խստությունը, հետագայում գուցե փաստաբանական ծառայության օգնությունը, հնարավոր կլինի պարզել միայն երկիր մտնելու միջոցով: «Հայաստանի համար սա ուղղակի փորձություն է, երբեւէ նման նախադեպ չի եղել, առավել եւս մի երկրի հետ, որի հետ մեր երկիրը որեւէ հարաբերություն չունի», ասում է արտգործնախարարության մամուլի եւ տեղեկատվության վարչության պետ Համլետ Գասպարյանը:

Արտգործնախարարությունը դիմումներ է հղել նաեւ Միավորված ազգերի կազմակերպությանն ու Միջազգային կարմիր խաչին: Տարբեր ատյանների դիմելու փորձեր են անում նաեւ օդաչուների հարազատները: Առայժմ միայն Միջազգային կարմիր խաչի միջամտությամբ հաջողվել է պարզել, որ կալանվածների առողջական վիճակը բավարար է եւ նրանց վրա բռնությունների հետքեր չկան: Հասարակածային Գվինեայի ներքին գործերի նախարարի ներկայությամբ Կոֆի Անանի ներկայացուցիչը եւս հանդիպել է մեր օդաչուների հրամանատարի հետ: Բայց, այնուամենայնիվ, պետական մակարդակով ուղիղ բանակցությունների մեջ մտնել Գվինեայի ղեկավարության հետ առայժմ չի հաջողվում: Թե ինչու, արտգործնախարարությունում չգիտեն: «Համենայն դեպս, միջազգային կազմակերպությունների եւ նշված երկրների միջամտությունները որոշ չափով երաշխավորում են, որ այս պահին կալանվածների հանդեպ կամայական որոշումներ չեն կայացվի», ասում է Համլետ Գասպարյանը:

Դրությունը լավատեսական չէ նաեւ այն առումով, որ աֆրիկյան այս երկիրը եւ Հայաստանը համատեղ մասնակից չեն միջազգային որեւէ կոնվենցիայի, որը պիտի երաշխավորեր նման վիճակում հայտնված մարդկանց իրավական պաշտպանվածությունն ու կարգավիճակը: Այդպիսի փաստաթղթեր երեւի պիտի փնտրվեն Եվրախորհրդի կամ ԱՊՀ շրջանակներում, որոնց հետ այդ երկիրը որեւէ առնչություն չունի: Նման կոնվենցիա առկա է միջազգային հյուպատոսական ծառայությունների վերաբերյալ, բայց Հայաստանը Գվինեայում հյուպատոսարան չունի, որի ներկայացուցիչները կարողանային տեսակցել հայ գերյալների հետ: Հիշեցնենք նաեւ, որ այս երկիրը ներքաղաքական բարդ ժամանակաշրջան է ապրում, եւ, միջազգային լրատվամիջոցների համաձայն, երկրի ղեկավարության դեմ մի քանի մահափորձեր են կատարվել: Հասարակածային Գվինեայում հայկական համայնք եւս բացարձակապես չկա, այնպես որ, խնդիրն առայժմ բոլոր տեսանկյուններից փակուղու մեջ է:

Առավելագույնը, ինչ հաջողվել է մինչ այսօր, ՀՀ նախագահի ուղերձն է, որը, եթե հաջողվի երկիր մուտք գործել, մեր դիվանագետները կներկայացնեն Գվինեայի նախագահին:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՆԱՏՕ-ի ղեկավարը խոստանում է արագացնել Ուկրաինայի անդամակցությունը

Ճանաչողական այցով Կիեւ ժամանած ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Յաապ դը Հոոպ Սխեֆերը Ուկրաինայի ղեկավարությանը խոստացել է արագացնել երկրի անդամակցությունը դաշինքին: «Գազետա» էլեկտրոնային հրատարակության տվյալներով, ՆԱՏՕ-ի ղեկավարը հանդիպումներ է ունեցել Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչմայի, պաշտպանության նախարար Եվգենի Մարչուկի եւ արտգործնախարար Կոնստանտին Գրիշչենկոյի հետ: Դը Հոոպ Սխեֆերը խոստացել է հնարավոր ամեն ինչ անել, որպեսզի 2004 թ. հունիսի վերջերին կարողանա ներկա գտնվել դաշինքի հերթական գագաթաժողովին:

Ենթադրվում է, որ հենց այդ գագաթաժողովում կհայտարարվի դաշինքին Ուկրաինայի անդամակցության մասին: Սակայն Բրյուսելի վերջնական դիրքորոշումը հայտնի կդառնա Ուկրաինայում աշնանը կայանալիք նախագահական ընտրություններից եւ նոր նախագահի քաղաքականության հստակեցումից հետո միայն:

Յաապ դը Հոոպ Սխեֆերի խոսքերով, Ուկրաինան դեռ պետք է ամրապնդի ժողովրդավարական կառույցները, անշեղորեն հետեւի իրավունքի գերակայության սկզբունքին եւ ապահովի ԶԼՄ-ների ազատությունը: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարն Ուկրաինայի իշխանություններին շնորհակալություն է հայտնել դաշինքի խաղաղարար նախաձեռնություններին օժանդակելու համար: Անցյալ ամիս **«Ազգը»** տեղեկացրել էր Ուկրաինայի խորհրդարանի վավերացրած այն համաձայնագրի մասին, որը թույլ է տալիս ՆԱՏՕ-ի բոլոր զորատեսակների տարածումը երկրի սահմաններով եւ դաշինքի ժամանակավոր ռազմակայանների ստեղծումն ուկրաինական տարածքում:

Դ. Ռ.

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In Armenian Russian, English, and Turkish

Շեւարդնաձեին ոչ ոք Կոֆի Անանի խորհրդականի պաշտոն չի առաջարկել

ՄԱԿ, 20 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վրաստանի նախկին նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեին ոչ ոք Կոֆի Անանի խորհրդականի պաշտոն չի առաջարկել: Այդ մասին Նյու Յորքում կայացած ճեպազրույցի ժամանակ հայտարարել է գլխավոր քարտուղարի պաշտոնական ներկայացուցիչ Ֆրեդ Էքհարդը: Նրա ասելով, այդ թյուրըմբռնումը տեղի է ունեցել «խեղաթյուրված տեղեկատվության» պատճառով:

Այդ ներկայացուցիչը հաստատել է, որ աշխատանքային այցով Թբիլիսիում գտնվող ՄԱԿ-ի Մանկական հիմնադրամի /ՅՈՒՆԻՍԵՖ/ գործադիր տնօրենի տեղակալ Կուլ Չանդրա Գաուտամը հանդիպում է ունեցել Վրաստանի նախկին նախագահի հետ: Սակայն, նրա ասելով, «այդ հանդիպումը ոչ մի կերպ կապված չի եղել ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի կամ գլխավոր քարտուղարի համար Շեւարդնաձեի հնարավոր որեւիցե դերի հետ»:

«Այդ թյուրըմբռնման կապակցությամբ Վրաստանի գծով ՄԱԿ-ի համակարգող Լենս Քլարկը երկուշաբթի օրը հանդիպում է ունեցել նախկին նախագահի հետ, շնորհակալություն է հայտնել նրան ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի առնչությամբ դերակատարություն ունենալու պատրաստակամության համար,-ասել է Էքհարդը:-Ես չեմ կարծում, որ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին նույնիսկ հայտնի է եղել այն մասին, որ նման խոսակցություն է եղել»:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Խնդրում ենք բոլոր կազմակերպություններին եւ քաղաքացիներին Համլետ Կիմիկի Խառասյանի (ծնվել է 1953 թ., բնակվել է Երեւանի Հ. Հակոբյան փողոցի 1 շենքի թիվ 97 բնակարանում) վերաբերյալ իրենց հայտնի տեղեկությունները հայտնել Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների առաջին ատյանի դատարան կամ զանգահարել 24-01-61 հեռախոսահամարով»:

Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան
Քաղաքագիտության եւ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ եւ Հատուկ դասընթացների բաժին

Դասախոսությունների շարք

Հարավային Կալիֆորնիայի Համալսարանի կրոնի դասախոս

Դր. Դոնըլդ Միլլրը

ներկայացնում է

Ցեղասպանությունը 20-րդ դարում: Զուգահեռներ հայկական եւ ռուանդական ցեղասպանությունների միջեւ

Ուրբաթ, ապրիլի 23-ին, 2004; ժամը 18:00-ին

Մասնագիտական գործունեություն.

Հարավային Կալիֆոռնիայի Համալսարանի Կրոնի եւ քաղաքացիական մշակույթի կենտրոնի գործադիր տնօրեն, կրոնի եւ սոցիոլոգիայի պրոֆեսոր: Նա հեղինակ եւ խմբագիր է յոթ գրքերի, այդ թվում *«Հայաստան: Պայքարի եւ հույսի նկարագիր»* (Կալիֆոռնիա համալսարանի հրատարակչություն, 2003), *«Վերապրողներ: Հայոց Ցեղասպանության բանավոր պատմություն»* (Կալիֆոռնիա համալսարանի հրատարակչություն, 1993), *«Անօթեւան ընտանիքներ: Արժանապատվության պայքար»* (Իլինոյս համալսարանի հրատարակչություն, 1993), եւ *«Գիտահետազոտական աշխատանք կրոնի բնագավառում»* (Փրենթիս Հոլ, 1992): Կնոջ՝ Լորնայի հետ նա համագործակցում է Ռուանդայի որբերի մի ասոցիացիայի հետ բանավոր պատմության նախագծի շուրջ, որը զբաղվում է 1994 թվականի ցեղասպանության փաստագրումով: Վերջերս լույս տեսավ նրանց համատեղ *«Ռուանդայի Ցեղասպանության որբերը»* գիրքը, որտեղ ներկայացված են 100 երիտասարդների հետ հարցազրույցներ, որոնք փորձում են ապահովել իրենց քույրերին ու եղբայրներին:

Դասախոսությունը տեղի կունենա Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարանի Փոքր դահլիճում (5-րդ հարկ)

Այն կընթանա անգլերենով համընթաց հայերեն թարգմանությամբ

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 51-27-06

E-mail: extension@aua.am; http://www.aua.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԱ
«Առնո Բաբաջանյան» համերգասրահ
22 ապրիլի, 2004 թ.
Հայոց մեծ եղեռնի 90-րդ տարելիցը
(համերգաշարի բացումը)
Վլադիմիր Աբաջյան - «Կյանքս...»
Մասնակցում են՝ երաժիշտ կատարողներ, արվեստի վարպետներ
Սկիզբը՝ ժ. 19:00-ին:

Ուզու՞մ եք ամենավերջին իրադարձություններին եւ օրվա մամուլի հրապարակումներին ծանոթանալ ամենաառաջինը
Ուզու՞մ եք լսել բազմակողմանի վերլուծություն եւ անաչառ մեկնաբանություն

Հետեւեք
Հայաստանի Հանրային ռադիոյի
«Ռադիոլուր» եւ «Ռադիոպրես»
լրատվական-վերլուծական ծրագրերին ամեն օր ուղիղ եթերում
ժամը 6.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 (հայերեն եւ ռուսերեն տարբերակներով), 17.00, 18.00, 22.00, 23.00
«Ռադիոպրեսը»՝ օրվա մամուլի տեսությամբ եթերում է ժամը 10.30-ին

18.00-ին Հիմնական թողարկումը
Օպերատիվ լրատվություն
Բազմակողմանի վերլուծություն
Անաչառ մեկնաբանություն
Հյուր ուղիղ եթերում
Լրագրողական հետաքննություն
Մամուլի տեսություն «Ռադիոպրես»

Մեզ տարբեր ժամերի կարող եք լսել
62, 215, 1282 մետր ալիք, **FM 102** եւ **FM 107.6**,
4,3 մետր ԳԿԱ ռադիոկայաններով, քաղաքային լարային ցանցով, ինտերնետով. www.armradio.am

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 21.04.2004 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	557.26	551.70	562.80
EUR	1	եվրո	664.59	660.60	668.60
RUR	1	ռուս. ռուբլի	19.37	18.20	20.50

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպարանում, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 20. 04. 2004 Գինը՝ 100 դրամ